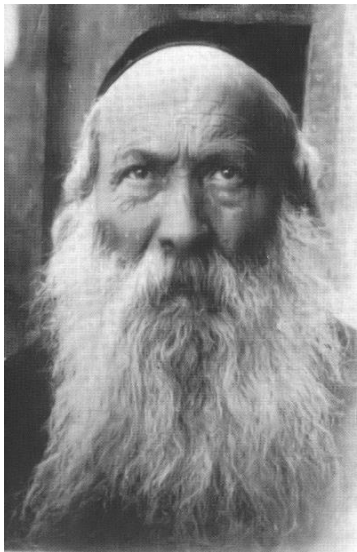
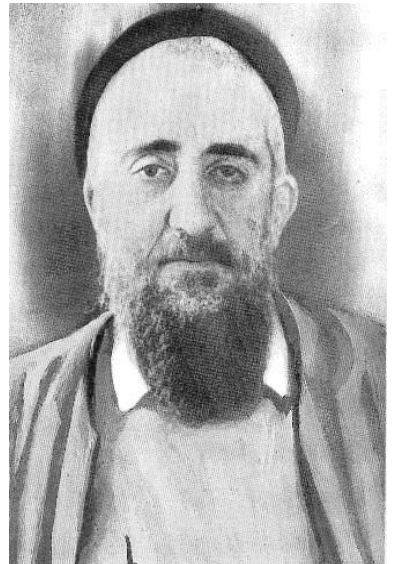
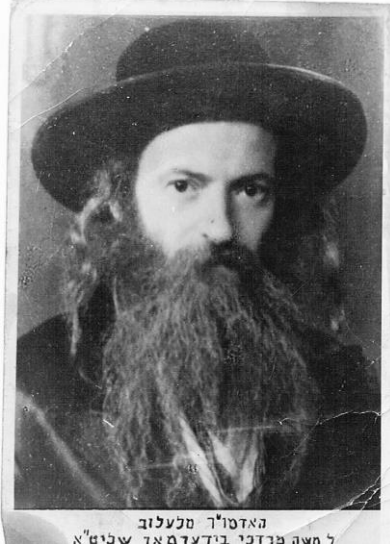
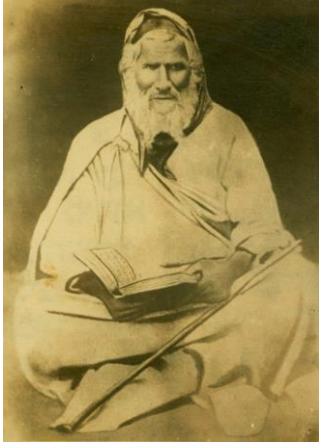
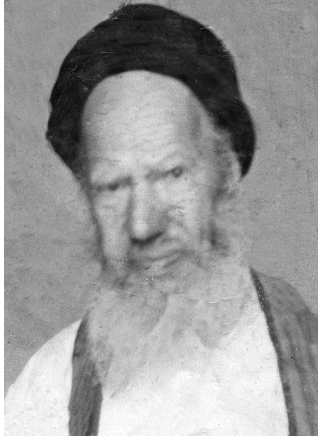

פנינו הצדיקים

לה ביה המנוח
תרצ"ה לונקין
לזכרון יצחק
הש"ס
הכ"ס

האדמו"ר סלעוב
לחמה פרצקי בידעמא אד שליט"א

האדמו"ר רבי צבי אלימלך שפירא זצ"ל: נולד בשנת ה'תקמ"ג (1783) בעיירה יאורניק שבגליציה. הוריו, לאחר שנפטרו עליהם ל"ע מספר ילדים בקטנותם, נכנסו לבעל ה"נעם אלימלך" לקבלת ברכה שהבטיח שייולד להם בן שיאיר את העולם בתורתו הקדושה ואף ציווה לקרוא לילד בשם "אלימלך" כשמו כסגולה לאריכות ימים. מאחר שלא נהוג אצל האשכנזים לתת את שם הדוד בעודו בחיים, הוסיפו את השם "צבי". כשהתגלה הדבר, הקפיד על ששינוי והוסיפו עוד שם אחד על שמו, **ואמר אם היו קוראים אותו אלימלך היה ממש כמו מלאך, דהיינו שהיה גדול כמוהו.**

עוד בצעירותו למד בשקידה והתמדה. כאשר גדל, יצא חוק מאת המלך, שכל משפחה צריכה לתת את אחד מבניה לצבא, והוא נלקח לצבא. בדרך נסיעתם, היו צריכים לעבור ולנסוע על הנהר דרך גשר שהיה על הנהר. והנה באמצע הנסיעה נשבר הגשר, והעגלה שבה נסעו התהפכה, וכל הנוסעים טבעו ורבנו היה היחיד שניצל בדרך נס, ומשם ברח לביתו והחליף את שם משפחתו מלנגזם לשפירא, על מנת שלא ייתפס בשנית לשירות הצבאי. שימש ברבנות בקהילות רוביטש, סטריז'וב, האליטש ובשנת ה'תקפ"ה מונה לכהן כרב בדינוב. לאחר מכן שימש במונקאטש ולאחר כארבע שנים שב לעירו, דינוב. גאון בנגלה ובנסתר. נודע כפועל ישועות. רבים שיחרו לפתחו. חידש סגולות רבות והידועה ביניהן היא **סגולת הזיווג על ידי אמירת מזמור קכ"א בתהילים (שיר למעלות אשא עיני אל ההרים), שאותו יש להגיד 4 פעמים ביום.** נפטר בי"ח טבת ה'תר"א (1841). חי כ-58 שנים. ציונו בדינוב שבפולין.

אביו: ר' פסח מלנגזם (צאצא של רבי שמשון מאוסטרופולין). **אמו:** מרת איטה (בת אחותו של ר' אלימלך מליזנסק, בעל "נועם אלימלך"). **אשתו:** חנה מינדל (בתו של ר' שמואל מינדל מציטש). **בניו:** ר' משולם זושא (נפטר בחי' הרב בשנת ה'תקצ"ז), אדמו"ר דוד (המשיך את מקומו כאדמו"ר בדינוב, מח"ס "צמח דוד"), אדמו"ר אלעזר (רבה של לאנצוט) ור' שמואל. **בנותיו:** ביילא (בעלה הראשון ר' נחמיה ויינברגר ובעלה השני ר' שמעון ישעיה רייך), שרה (נישאה לרבי משה שיינפלד) ורבקה (נשאה לרבי יעקב אורי). **מרבותיו:** ר' אברהם יהושע העשיל מאפטא (ה"אובה ישראל"), ה"חוזה" מלובלין, המגיד מקוזניץ ור' מנחם מנדל מרימנוב. **מספריו:** **בני יששכר** - על לוח שנה, חגים ומועדים **דרך פיקודיך** - על מצוות התורה **יאגרא דכלה יאגרא דפרקא יאגרא דהלולי יחידושי מהרצ"א** - הלכות חנוכה **ליקוטי מהרצ"א** - תנ"ך ומגילת אסתר **יכלי הרואים יגהות מהרצ"א** - על ה'זוהר' **דברים נחמדים ירגל ישרה ימעין גנים** - כנגד המשכילים **יסדר הקפות יריח דודאים** **זוהיה ברכה** - על זרעים ומסכת שבת **יברכה משולשת** - על משניות **דרך פיקודיך ימעשה השם השלם יפסח בחבורה יחכמת הנפש יטעמי המצוות.**

○ **יפר הגה"צ מקיוויאשר זצ"ל,** דאצל הגה"ק רבי יהושע מדינוב זצ"ל **כי אליהו הנביא זכור לטוב,** עכשיו? אמר לו: "משום ששמעת ביזוי לתלמיד חכם ולא מחי'ת", דהיינו שאחד זלזל בכבוד רבינו בעל בני יששכר, בעת שישבו בדיו תורה, ולכן לא בא אליו.

מספרים על הגאון הצדיק מחבר ספר "בני יששכר", שהיה בקי בעל פה בכל התפילות והפיוטים של הימים הנוראים. כשנשאל, מהיכן היה לו את הזמן ללמוד זאת בעל פה, השיבם, שכאשר היה צעיר, היה לומד ללא הפסקה ובקושי ישן לבילות רק הוגה בתורה ומקיים את הפסוק: "והגית בו יומם ולילה" למהדרין. הוריו, בראותם זאת, מנעו ממנו בתוקף ללמוד לבילה בהטעימם, כי הלילה נועד למנוחת הגוף ולכן עליו לישון בכדי להחליף כח למחר. וכיבו את האורות, אך **תפסוהו קורא לאור הלבנה.** דנו ביניהם והבינו, כי לא יוכלו להניא אותו ממעשיו. לא הייתה להם ברירה, והם **נעלו אותו לישון במחסן ללא ספרים,** אולם היה שם מחזור אחד לימים הנוראים, ומרב חשקו ורצונו בתורה, **העדיף לפחות לנצל את הזמן "וללמוד" את תפלות הימים הנוראים. כך חזר וחזר, עד שהיו שגורים על לשונו בעל פה.**

כל כך עזה הייתה האהבתו לתורה, אף לרגע לא זזו מאורה. הלך במסירות נפש משיבה לשיבה לחפש איזה ספר, היה שולח מכתבים לחכמים בבקשה שיעתיקו איזה דף גמרא וישלחו אליו, דרש וחקר לראות את הדברים ברורים. וגם מי שכתב איזה נושא וחקר ודרש אותו, ושמע שיש עוד מאן דהוא שכתב או דן בזה, היה רץ ומחפש בצימאון, **שמה יתווסף לו עוד איזה דבר חכמה ותבונה.**

בעת באיזו פילוג בין צדיקים קדושי עליון, הרב היה נזהר לבל יתערב במחלוקת. היה מעשה ואחד הצדיקים הביע תרעומתו לפניו על שלא נעמד לצידו. אמר אז הרה"ק מדינוב: "מצינו בעקידה, שאמר השי"ת לאברהם 'קח נא את בנך יחידך... והעלהו שם לעולה', ואחר כך: 'ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים... ויאמר אל תשלח ידך אל הנער וגו', ולמה מתחילה לא אמר לו גם כן על ידי מלאך, אלא מכאן מוכח, שלשחוט אדם אסור אפילו אם שומע ממלאך."

כשהיה חל ערב סוכות ביום ראשון, השתדל שתעשה סוכתו אז על ידי נוכרים, והיה נותן להם שתי מידות יין שרף, והכל כדי שיעשו **מלאכה ביום אידם.** ובליל התקדש החג כשנכנס לסוכתו היה נכנס בפיוטו ידים ורגלים, והיה מנשק הרצפה והדפנות, ונכנס בהתלהבות ובמאמרים, והיה ממליץ טוב על ישראל, ואמר: "ריבונו של עולם, ראה איך שהערלים בשביל מידה יין שרף עשו מלאכה ביום אידם, מה שלא יעשו עמך ישראל בעד כל הון דעלמא, ולבסוף עמך ישראל הם במצב שפל כזה."

הרב משה כלפון הכהן זצ"ל: נולד בשנת ה'תרל"ד (1874) באי ג'רבה (הסמוך לחופי תוניסיה) ממשפחת הכהנים 'אבריש' המיוחסת לעזרא הסופר. בימי ילדותו ידעה משפחתו שנות עושר והיתה ידועה בגמילות חסדים ובתמיכתה בחכמי ועניי ג'רבה. בבחרותו הידרדר מצבה הכלכלי של משפחתו. הרב יצא לעזור בפרנסת הבית על ידי הגהה והעתקת ספרים. כשהיה בן שבע עשרה למד שחיטה ושימש כשוחט ובודק; בגלל תנאי העבודה הקשים, תחת כיפת השמיים בימי הקיץ החמים, חלה בקדחת וראייתו נפגעה. עם כל זאת לא רצה להפסיק את עבודתו כדי לפרנס את ביתו. רק לאחר הפצרות רבות חזר לג'רבה והמשיך בלימודיו. כשהיה בן 25 התבקש לשרת בקודש- אך הוא סירב. בגיל 43 התמנה לחבר בית הדין בג'רבה לאחר הפצרות רבות. בביה"ד כיהן 33 שנים, עד פטירתו.

עוד כשהיה בג'רבה רכש חלקת אדמה בארץ ישראל. בערוב ימיו, לאחר שהתרופפה בריאותו החליט לעלות לארץ. בנו שושן יצא לתוניס כדי להסדיר את אישורי העליה, אך בעקבות התערעות מצב בריאותו, העליה בוטלה. נפטר בשבת, י"ח טבת ה'תש"י (1950). חי כ-76 שנים. בשנת ה'תשס"ו (2006) הועלו עצמותיו מתוניס להר המנוחות בירושלים.

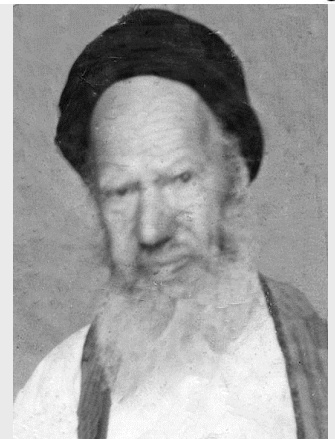
סבא (מצד האב): ר' שאול הכהן (ראש אב בית הדין של האי ג'רבה). **אביו:** ר' שלום הכהן (ראש אב בית-הדין טבריה). **אימו:** מרת תראכי. **מרביתיו:** אביו, ר' שלום הכהן. ר' יוסף ברבי. **אשתו:** מרת מטיעדה (התחתן בגיל 21. בת אחי אימו הרב אהרון הכהן. נולדו להם שני בנים וארבע בנות). **ילדיו:** ר' אברהם מגוץ הכהן (את ספרו התורני הראשון 'ברכת אברהם' חיבר בגיל 14. נפטר בגיל שלושים ושלוש לאחר מחלה). ר' שושן הכהן (ממשיך דרכו של אביו כרבה הראשי של ג'רבה, ושנודע בספריו 'מעשה שושן', 'פרח שושן', 'ממלכת כהנים' ועוד. כיהן לאחר עלייתו לארץ ישראל - כרב של מושב איתן). מרת אמימה (נפטרה לפני נישואיה). מרת פלילה. מרת חביבה. מרת רחל. **מספריו:** יצאו לאור כ-80 חיבורים על התורה ולמעלה מ-40 ספרים בהלכה. ביניהם שו"ת 'שואל ושאל' (שמונה כרכים). 'ברית כהונה'- מנהגי ותקנות ג'רבה וסביבותיה. 'דרש משה', 'זכות משה' ועוד.

נכדתו סבלה מקושי רב בלידות. הלידה גרמה לה כאב וצער רב. לאחר מכן היתה שוכבת על ערש דוויו. בנוסף לכך, מספר פעמים הפילה את עובריה ב"מ. הדבר היסב לה עוגמת נפש מרובה. בצר לה פנתה אל סבה הגדול, והסיחה בפניו את צרתה. היא ביקשה ממנו, כי יואיל בטובו לכתוב לה קמיע, שישים קץ וסוף לכל צרותיה.

"בתי, מעודי לא התעסקתי בקמיעות", הרב הסביר לה, "אך ברכה- אוכל לברכך, כי אני כהן". משום מה הנכדה התעקשה והפצירה בו, כי היא חפצה דווקא בקמיע! לאחר מספר פעמים, שהנכדה באה ובכתה וביקשה שיכתוב לה קמיע, נכמרו רחמיו. הרב לא היה יכול עוד להשיב פניה ריקם. מה עשה? נטל פיסת נייר פשוט וקולמוס, טבלו בקסת וכתב לה מספר מילים. הרב קיפל את הנייר והושיט לה. "הנה לך קמיע כבקשתך", אמר.

הנכדה נטלה את הנייר בהתרגשות רבה. היא עטפה אותו והניחה אותו עליה. מאז, לא סבלה יותר. הלידות שלה עברו בנקל! עד מהרה התפשט ברחבי העיר ג'רבה שמעו של הקמיע המופלא. כל אישה, שנתקלה בקושי בלידה, נשאה את הקמיע עליה. בטרם תחיל וילדה, ויהי לנס. לא רק בענייני לידה הקמיע חולל ישועות. אלא גם בריפוי מחלות שונות הקמיע הפליא לעשות עד שהתפרסם לקמיע מומחה.

הקמיע הזה עבר במשך שנים מחולה אחד למשנהו. ומפאת בגלל הביקוש הרב, הקמיע ניתן לכל אחד לזמן מוגבל של שבוע ימים בלבד. לימים, פתחו את הקמיע לראות מה רשום בו. סקרנות אחזה בכלם לגלות מהו הצופן הסודי, שחולל ישועות. לתדהמתם, בקמיע היו רשומים הפסוקים של ברכת הכהנים "ברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. יאר ה' פניו אליך ויחונך...". ללא שמות, ללא ציורים וללא השבעת מלאכים...

עשרות שנים חלפו מאז. הצדיק רבי שמואל עידאן זצ"ל עסק בהוצאה השלישית של הספר 'ברית כהונה' של רבינו הגאון כלפון משה הכהן זצ"ל. במשך מספר חודשים התעכבה ההדפסה בגלל שלא היה בידו את מלוא הסכום הנדרש להוצאתו. מאן דהוא הציע לו לגשת לאדם מסוים בחיפה. "הוא בוודאי יעזור לך", אמר.

רבי שמואל נסע לחיפה ונפגש עם אותו אדם. הם שוחחו על דא ועל הא. לאחר מכן דיברו על תרומה להוצאת הספר. כששמע אותו אדם את בקשתו של הרב, נתן מיד מאה לירות כתרומה ומאה לירות כהלוואה (שהפכה בסיכומו של עניין גם כן לתרומה עבור הדפסת הספר). רבי שמואל הביע את התפעלותו. הוא התעניין בעדינות, מדוע אותו אדם נותן הוא סכום רב ללא היסוס.

סיפר לו התורם, כי בעבר חלה במחלת הנפילה ב"מ. הוא שמע על הקמיע הנזכר ונפלאותיו. לאחר מאמצים רבים עלה בידו להשיגו. והנה מרגע שנשא את הקמיע על גופו, התחיל לחוש בטוב! האיש רצה להשאיר את הקמיע אצלו למשך תקופה. כאשר קיבל את הקמיע, הובהר לו, כי הוא ניתן לשבוע ימים בלבד. משחלף השבוע, הוא דחה את השבת הקמיע מיום ליום. הוא אמר: "מה אעשה ובקמיע זה תלויה בריאותי..." ברוך ה' מאז נסוגה מחלתו והתרפא כליל.

"כעת", סיים הנדיב, "בודאי אינך תמה מדוע נחלצתי ללא היסוס להרים תרומתי לספר, שחיברו אדם כה קדוש שחולל נס, שאני עצמי הייתי מעורב בו". בצוק העיתים. הקמיע היקר אבד לצערנו. חבל על דאבדין ולא משתכחין. (מעובד מתוך 'פניני הפרשה')

האדמו"ר רבי אלימלך וייסבלום מרודניק זצ"ל- נולד בשנת ה'תקע"ז (1817) בגליציה המערבית. לאחר פטירת האדמו"ר מרופשיץ התמנה כרב בעיר רודניק. לאחר מכאן התיישב בעיר לנצחוט שם זכה לתואר "פועל ישועות" לאחר שרבים מיהודי העיר שהיו חשוכי ילדים נושעו ממנו בעזרת סגולותיו. העיד עליו ר' דוד מדינוב שלצדיק היה גילוי אליהו הנביא בכל עת שרצה. רבינו נדד ברחבי גליציה ואונגארן לקרב נשמות ישראל לאביהם שבשמים ורבים השיב מעוון. בנסיעותיו היה לוקח מהגברים כסף עבור עניי ישראל ונשברי לב. מחמת ענוותנותו משך ידו מלנהל עדה והיה מכתת רגליו להסתופף בצלם של צדיקי דורו, אשר כולם כאחד כבדוהו והעריצוהו. מידת אהבת ישראל בערה בקרבו. בעל רוח-הקודש.

בספר 'החכמה מאין' הובא שסיפר הרה"ק ר' יצחק מסטיטשין זי"ע: מספר ימים לפני פטירתו הגיע הרה"ק ר' אלימלך מרודניק לעיר סאקאלוב ושאל מתי חל היארציט של הרה"ק ר' יענק'לע ממעליץ זי"ע בנו של הרה"ק ר' נפתלי צבי מראפשיץ זי"ע ואמרו לו שהוא ב-י"ט טבת, שהה שם כמה ימים, ופתאום בא השמש בצהרים, ונשמתו עלתה בסערה השמימה ב-י"ט טבת ה'תר"ט. חי כ-61 שנים. ציונו בסוקולוב שבגליציה. בנו, ר' אלעזר המשיך דרכו כאדמו"ר.

אביו: ר' מנחם יששכר מנדל בער וייסבלום (רב בעיר פשעווארסק). **אמו:** מרת פינקל. **אשתו:** בת ר' יצחק מרודניק. **בנו:** האדמו"ר ר' אלעזר (התמנה לכהן כממלא מקום אביו באדמו"רות). **מרבותיו:** ר' מנחם מנדל מרימנוב, ר' יעקב יצחק הורוביץ (ה'חוזה מלובלין), ר' נפתלי צבי הורוביץ (מייסד שושלת חסידות רופשיץ). **מספריו:** ידבש השדה.

רבינו היה נערץ ונקדש בעיני המון בית ישראל, בהצטיינותו במידת "אהבת ישראל" שבערה בקרבו להפליא. ידועים ומפורסמים היו מעשיו שטיפל במו ידיו הקדושות עם עניים ומוכי שחין, ועד כדי כך הגיעו מידותיו, שמצץ במו פיו המוגלה שנצטבר במכת השחין על גופו של בר ישראל.

כשהיה לפניו חולה שנצטנן והיה רותח מחום גבוה והוצרכו לחממו עד שיזיע, ולא היה מי שירצה לטפל בו החליט הוא לטפל בו בכבודו ובעצמו והכניס את עצמו במיטה אחת עם האישה הלזה וככה חימם את החולה, וכל זה עשה מגודל אהבת ישראל שבערה בו. מצאו אותו פעם לפנות בוקר שקם בעצמו ושם עצים בתוך התנור לחמם את החדר לאורחים שישובו שם כדי שיהא החדר חם כשיקומו בבוקר.

פעם בא לביתו של גביר, והלה עשה סעודה גדולה לכבודו, בסוף הסעודה הביאו קערה של פתיתי בצק, כדרך העולם הוא שהרבי אוכל מעט והשאר מחלקים לשיריים, אך רבינו אכל את כל הקערה ושאל: "האם יש עוד?". וכך אכל ג' קערות של פתיתי בצק! ובינתיים היה יוצא ונכנס כמה פעמים, והיה מוזר בעיני המסובים כיוון שמעולם לא היה כן דרכו בקודש.

לאחר מכן נתוודע הדבר, שלגביר הייתה משרתת ישראלית וטעתה ובמקום להניח שמן או שומן בתוך פתיתי הבצק הניחה יין שרף להדלקה וכמעט אין ראוי לאכילה, ואם יתוודע הדבר תתבייש המשרתת ואולי תסולק ממשרתה, ע"כ אכל את כל הפתיתי בצק שלא יתוודע הדבר, ולכן יצא כמה פעמים לחוץ להקיא וחזר לאכול עד שלא נשאר עוד, וכל זה עשה כדי שלא לבייש ולצער בת ישראל.

מנהג היה לרבינו, שבעת שאכל חמין בשבת קודש בצהרים, היה פונה לחשוכי בנים ואומר להם: "קח לך בן (עצם הבשר בלע"ז ביין = בן), ותיפקד במשך שנה זו בבן זכר", ומי שזכה לקבל ממנו נתברך במשך השנה בזש"ק בן זכר.

פעם ביקש ממנו עשיר אחד שיושיעו בבן זכר, אמר לו רבינו: "לדאבוני אפסו מאתי כרגע הזכרים אך בידי להושיעך בבת", וכשנתרצה הגביר לבת נתברך בבת יחידה שהתגוררה ברבות הימים בעיר ראזאוולע. (זכרון אשר' אות ג)

הרה"ח ר' שלמה זלמן לעהרער ז"ל ראה"ק דק"ק מחזיקי הדת אנטווערפן בספרו 'ספר צאנז' מספר: בשעת מלחמת העולם השנייה כשברחנו מהרשעים הגרמנים ימ"ש הגענו לעיר סאקאלוב, ושם סיפרו יהודי סאקאלוב שבבית החיים שבעיר נמצא הקבר של הצדיק הגדול רבי אלימלך מרודניק זי"ע, והלכנו להתפלל שם. יהודי סאקאלוב סיפרו: אשר בזמן מלחמת העולם הראשונה בשנות תרע"ד – תרע"ח באו הגויים הרשעים מהכפרים סביב העיר סאקאלוב וכלי משחיתם בידם, כקרוזמות סכינים ומקלות לעשות פאגראם, לשדוד ולגזול את נכסי היהודים בסאקאלוב, אבל בהגיעם לגבול העיר הפכו פניהם וברחו, ולא הספיקו לעשות שום רע ליהודי העיר.

לאחר תקופה שאלו היהודים את הגויים מדוע ברחו ולא עשו כלום ליהודים, ענו הגויים ואמרו: "כאשר באנו לקצה העיר לגזול ולשדוד, עמד שם יהודי זקן אחד עם זקן ארוך ומקל גדול בידו והכה על קדקדם של הגויים אשר רצו לעבר את גבול עיר סאקאלוב", ותיארו את צורתו של הזקן, והבינו יהודי העיר שזה היה הצדיק רבי אלימלך מרודניק זי"ע א שהציל את העיר משוד הגויים אחר שזמן רב שכבר התבקש רבינו לעולם האמת.

הגאון הצדיק חכם משה יחזקאל זצ"ל: נולד בעיר בגדד בשנת ה'תרע"ד (1913). בהיותו בגיל שש הוצרך לעבור ניתוח בצווארו. בזמן ששהה בביה"ח למד את כל ספר התהלים בעל-פה וכן חלק מספר דניאל. משחר נעוריו. אהבתו לתורה הייתה עזה והיה הולך משיעור לשיעור ללמוד עם חכמי בגדד וזקניה למרות היותו רך בשנים ולא שם ליבו לחבריו שהיו מלעיגים עליו. בגיל מאוחר יותר נפלה עליו עול פרנסת הבית ולשם כך היה חלבן. אך עם זאת לא עזב את תלמודו ולמד בביהמ"ד 'בית זילכה' מהשעה 09:00 עד 13:00 בצהריים. לאחר מכן טיפל בפרות וחזר לביהמ"ד 'אליהו ראובן' מ-16:00 עד לאחר תיקון חצות. ישן כשלוש שעות בלילה.

בגיל 32 עלה לארץ ובהיותו ענוותן הסתיר את גדלותו בתורה ועבד כפועל בניין לצורך מחייתו. בתחילה התגורר במעברת זרנוגה ולאחר מכן עבר לת"א, שם פתח את ישיבת 'חכם יוסף חיים' בשכונת התקווה ועמד בראשה. הרביץ לכל דורש ואף פתח כולל אברכים. ולמרות זאת עסק ברוב שעות היום והלילה בתורת ה' ומיד כאשר מגיע היה בשעה אחת בצהריים מעבודתו, היה הולך ויושב בבית המדרש עד השעות הקטנות של הלילה. כאשר חלק גדול בחייו ישן הוא כשלוש שעות בלילה! בקי בכל מקצועות התורה. גאון בנגלה ובנסתר. זכה לסיים את ספר הזוהר בימי חייו כשבע פעמים בעיון רב כשכל מאמר היה מרחיב ומפתח כיד ה' הטובה עליו. ת"ח מופלג העוסק בתורה יומם ולילה. ענוותן. הרביץ תורה רבות בשנים. נפטר ב-י"ט טבת ה'תשס"ז (2007). חי כ-93 שנים. ציונו בקריית-שאול בת"א.

אביו: חכם סלמאן. **אמו:** מרת שמחה. **אשתו:** מרת ג'ולייט. **מרבותיו:** חכם סלמאן חוג'י עבודי (בגמרא), חכם יוסף רביע (הלכה), חכם יצחק מכמל, חכם נסים כדורי, ר' יצחק דרזי (אביו של ר' שמואל דרזי). חכם מאיר כדורי (שהיה זוכה לגילוי אליהו), ר' שלום הדאיה. **בניו:** ר' יחזקאל יחזקאל (הסופר המפורסם), ר' מקבציאל (מחנך בת"ת בבני ברק), ר' פלטיאל (ממשיך את ניהול הישיבה), ר' שלמה שליט"א (מחנך בת"ת בירושלים). שלתיאל ז"ל, גמליאל ז"ל, יוסף חיים ז"ל. **בתו:** מרת אביגיל (נישאה לר' שלמה הכהן שליט"א - ראש מוסדות בית-דוד ושלמה). **מספריו:** יספר המדרגה- הנהגות על רבינו.

התמדתו בתורה הייתה מופלאה. מכריו ותלמידיו העידו, כי אף פעם לא ראו את רבנו מתבלט מתלמודו. והיה יושב ועוסק בתורה במשך כ-18 שעות ביממה בדבקות נפלאה! עד כדי כך שבאו פעם אחת עורכי סקר על סדר היום בחיי זקנים, ובררו אצל בני המשפחה מה סדר יום אביהם, ולא האמינו, כי יהודי בגיל כה מבוגר לומד 18 שעות ביממה, וישן שעות ספורות בלבד. הללו שלחו שליח שישיה במשך כיממה לראות אם אכן יש פלא כזה, ואכן ראו בדיוק כך והתגדל כבוד ה' יתברך באותה שעה.

במסדרונות בית החולים תל השומר נשמעו באחר הימים צעקות ואנחות מאחד מחדרי המיון, כל צוות הרופאים האחים והאחיות מיהרו למקום. סיפר אחד הנוכחים שבמקרה שהה שם: "הלכתי גם אני לראות מה קרה, אני רואה את חכם משה יחזקאל מתאנח מכאב וזועק: 'מה עם הספר? מה עם הספר?' כששאלוהו הרופאים איזה ספר, מה קרה, אולי ח"ו מרוב ייסורים התבלבל, אך רבנו חזר על דבריו בקול אנחה וצער: 'מה יהיה עם הספר? זה מספר ימים שאיני יכול לפתוח ספר ללמוד תורת ה' מרוב ייסורים.' (היה זה לאחר שעבר ניתוח לב ומכך שלא יכל לפתוח ספר היה לו צער גדול יותר מאשר כל הייסורים!)."

פעם קנה מכונת תקתוק חדשה לישיבתו, והנה בבוקר הבחין כי אותה מכונה נגנבה, צער רב נגרם לו מכך. באותו יום המשיך בתלמודו כרגיל. והנה באותו לילה בא אליו מרן "בן איש חי" בחלום ושאלו: "מדוע הנך בצער? מחר, המכונה תחזור לישיבה!". והנה בבוקר בא רבנו לתלמידים בשמחה ואמר: "היום המכונה תחזור!". חשבו כי מתוך צער מדבר, אך הוא בשלו.

לא עברו מספר שעות, הגיע לפתע אדם והחזיר את המכונה חדשה עם הקופסא. שאלוהו: "מה ראית להחזיר הגניבה?". ענה האיש: "באמצע הלילה הגיע אלי רב אחד וזעק: 'קום מהר והחזר גניבתך!' לא התייחסתי, אך שוב בא אלי ואמר: 'אם לא תחזיר הגניבה תישן ולא תקום!'". הללו הראו לו תמונת הבן איש חי, ומיד נזעק ואמר: "זה הרב שהזהירני הלילה".

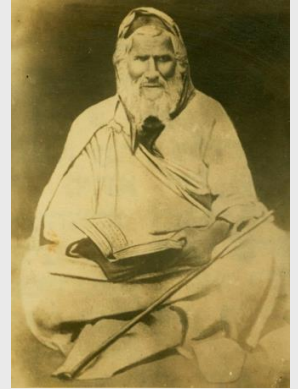
ברכותיו של הרב היו עושות רושם עצום בשמים והיו נענות. מסופר על יהודי מסוים שכתשע שנים לא היו לו ילדים ונכנס לרבנו. באותו רגע ישב הרב במשרד הישיבה, מיד נכנס הלה וסגר הדלת. ואמר: "איני יוצא מכאן עד שתבטיח לי בן זכר", רבי משה נסה להתחמק, אולם משלא נתן לו הלה מנוח, השיבו רבנו: "זוגתך לשנה הבאה בעז"ה תפקד!".

משראה הלה כי עת רצון קעת ביקש שוב: "רבינו! תבטיח לי כי כל שנה אזכה לבן זכר" והבטיחו רבנו. והנה פלא, לשנה הבאה בדיוק באותו תאריך נפקד בבן זכר, וכך באותו תאריך בדיוק נפקד שנה אחר שנה בבן זכר! ויהי לפלא עצום.

בזמן שהותו בבית החולים הוצרך לקבל זריקות ע"י הרופאים, לאחר מיכן היה נוהג תמיד לומר "תודה רבה", באומרו: על זה אמר שלמה המלך "נאמנים פצעי אוהב". "אומנם אתם פוצעים אותי, אך זה מאהבה". עוד היה נוהג, שכאשר היה גומר להתפלל מהסידור המזדמן לו בבית-הכנסת היה פותח בדף הכריכה ועושה השכבה לנפטרים אשר הסידור נתרם לעילוי נשמתם, באומרו שזו הכרת הטוב להם.

אחת מבני משפחת רבנו שהייתה לובשת פאה וכובע, ולא זכתה להיפקד בזרע של קיימא. לאחר מספר שנים באה אל רבנו ואמרה, כי היא מקבלת על עצמה להוריד את הפאה וללבוש כיסוי ראש כדת וכדין, אמר לה רבנו: "אם כך, בעזרת ה' יתברך תזכי להיפקד בבנים זכרים". לא חלף זמן רב וזכתה להיפקד בזרע קודש בר-קיימא.

הצדיק הקדוש המקובל האלוקי רבי יעקב אביחצירא זצ"ל: נולד בשנת ה'תקס"ה (1805) בתאפילת שבמרוקו. מקובל, חסיד, מלומד בניסים. מנהיג, מורה ומחנך, גאון מופלג, ענוותן, אציל רוח, איש רב חסד, בעל רוח-הקודש. בצעירותו למד אצל אביו, רבי מסעוד, את כל התנ"ך עם טעמי המקרא ולאחר מכן כל המשנה וכל התלמוד.

מנהיג הקהילה בתאפילת. שימש כרבה ומנהיגה במשך עשרות שנים. רצה בכל מאודו לעלות לארץ אך בגלל התנגדות של בני הקהילה נמנע ממנו. ניסה לעלות לארץ שש פעמים! אולם לא זכה בכך. בשנת ה'תר"מ (1879), כשניסה לעלות בפעם השישית הצליח לשכנע את הקהילה שלא ימנעו ממנו. בדרכו לא"י עבר דרך דמנהור ושם נפטר.

מלומד בניסים. בעל רוח-הקודש. היה לו את גילוי אליהו הנביא. אהב להתבודד ולהתייחד בלימודו שרובו ככולו היה בקבלה. התעניין גם בצרכי עדתו ודאג לעניים. הרבה בנתינת צדקה וביתו היה פתוח להכנסת אורחים. היה יוצא לאסוף כסף ולאחר מכן מחלקו לנזקקים. ממרחקים באו לקבל את ברכתו. נערץ היה על ידי ההמון המוסלמי והשייך הגדול המוסלמי אשר היה ממעריציו הגדולים ועמד איתן לימינו ולימין קהל היהודים. נפטר ב-כ' בטבת ה'תר"מ (1880). חי כ-75 שנים. ציונו במנהור.

אביו: ר' מסעוד. **מרבתינו:** אביו, ר' מסעוד. **בנינו:** ר' מסעוד, ר' אהרון, ר' אברהם ור' יצחק. **בנותינו:** מרת פריחה (נישאה לר' תורג'מן) ומרת אסתר (נישאה לר' מכלוף אדהאן). **מספריו:** חיבור על "עץ חיים" נשרף מיד שסיים את כתיבתו, משום שהדור לא היה זכאי לפירוש זה. **דורש טוב • שערי ארוכה • פיתוחי חותם • שו"ת יורו משפטיך ליעקב • בגדי השרד • מחשוף הלבן • מעגלי צדק • גנזי המלך • אלף בינה • יגל יעקב • לבונה זכה • שערי תשובה** - על ענייני תשובה ושבת קודש.

בעת שביקר בעיר גראמא, התארח בביתו של ר' מכלוף הלוי, שכיבד את הצדיק מאוד. בסעודת הצהרים של יום חמישי בשבוע, הפציר בעל-הבית מרבינו כי ישבות אצלו בשבת, והוא ידאג לו לכל מחסורו. אולם רבינו מסיבותיו סירב להזמנה, ואמר כי עליו להגיע לביתו שבתאפילת בטרם תיכנס שבת. לקראת סוף אותה סעודה, נכנס אל החדר גדי אחד מן הצאן של בעל-הבית, ושם את רגליו על השולחן שישב רבינו.

ר' יעקב התבונן בו, ואמר לר' מכלוף: "עתה מוכרח אני לשבות אצלך, ובתנאי שתשחט את הגדי, ותעלהו לשולחני, משום שנשמה גדולה של תלמיד חכם התגלגלה באותה בהמה, ואני צריך לאכול את בשרה בכוונות, למען יזכה לתיקון הראוי. ר' מכלוף הסכים בשמחה, ואף כאשר קרא לשוחט הראה לו את הסכין. כשהסתיימה סעודת ליל-שבת, וכולם פרשו לשנתם, שמע בעל הבית, שלן באותו חדר של רבנו, כי מישהו מדבר עם הרב, באומרו: "כשם שזכיתי לבוא למקומי ועל תיקוני, כך יוסף לך הקב"ה גדולה על גדולתך, ותזכה לאריכות ימים ושנים". כששאל את רבנו לפרש העניין, גילה לו, שהיה זה אותו ת"ח שהתגלגל בגדי, ובאכילתו אמש, נתקנה נשמתו וחזר למקומו.

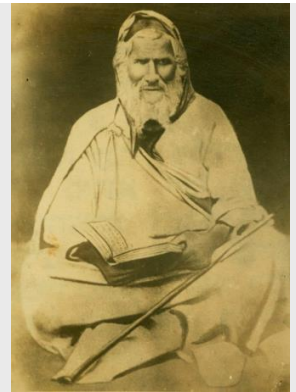
באחד הימים, בעודו עוסק בתורתו של האריז"ל, לצורך העמקת הדברים, ביקש רבינו את הספר "ארבע מאות שקל כסף", שחיברו ר' חיים ויטאל זצ"ל. כאשר השמש הביא לפניו את הספר, הסתבר כי עכברים כרסמו כשלושים דפים מהספר. **התיישב רבנו והוסיף מדעתו את הדפים החסרים.** בין הבאים לבית-רבינו, היה איש סוחר, שנהג לנסוע מעיירה לעיירה לצורך פרנסתו. את רוב עושרו והצלחתו, תלה בברכת הצדיק שהעביר עליו בכל פעם שבא לבקר. מאחר ורצה אותו סוחר ליהנות את רבנו, נהג לחפש בכל מקום ספרים ישנים ועתיקים או כאלו שזה עתה יצאו לאור, אותם היה רוכש במיטב כספו ומביאם לרבינו. פעם, באחת מנסיעותיו מצא רק ספר אחד שהשביע את רצונו, היה זה 'ארבע מאות שקל כסף'. בחזרתו לעיירה, נכנס ראשית לביתו של רבנו לבקשת ברכה. אך נכנס אל חדרו, פנה אליו הרב באומרו: "האם הבאת לי ספר?", והסוחר ענה שכן, אלא שהספר נמצא באכסניה סמוכה. רבינו, שהיה בעל רוח-הקודש, ידע מיד באיזה ספר מדובר, וביקש ממנו: "בבקשה, תביא לי אותו עכשיו". מיד רץ הסוחר לקיים את בקשת רבינו, והגיש את הספר לפניו. **רבינו מיהר להשוות את הכתוב בספר המקורי, ואת מה שהשלים מדעתו, ומצא את כל אותם שלושים הדפים זהים מילה במילה.**

באחד הימים, התארח רבנו בטנג'יר, בביתו של ראש הקהל. כאשר נפוצה השמועה, מיד הגיעו אנשים רבים לבית. בין האנשים הגיע גם רב העיר, רבי מרדכי בן ג'ו. והנה, מבחין הרב, שרבנו לוחש דבר-מה באוזנו של משרתו, והמשרת יוצא חוץ לחדש ושב אחריו לאחר מספר דקות. רגע לאחר מכן, הוצרך רב העיר לצאת מן חדרו של רבנו, והנה הוא מבחין **בעלת-הבית ועיניה זולגות דמעות.** לשאלת הרב, מדוע היא בוכה, ענתה האשה, כי זה עתה בא המשרת והודיע לה כי **רבנו מצווה, שלא תכין דבר מאכל, כי לא יאכל ממעשה ידיה.** רב העיירה התפלא, מאחר ואשה זו הייתה כשרה ובעלת יראת שמים. נכנס הוא לרבנו בשאלו, מדוע לא יאכל ממעשה ידיה של בעלת הבית?, והנה, רבנו משיב להפתעתו, כי **גלוי לפניו, כי בעלת-הבית, זה עתה חטאה בחטא חמור ועברה עבירה בסתר,** ולכן אינו רוצה ליהנות ממעשה ידיה. כאשר רב העיר מסר את תשובת הרב לאשה, נדהמה בעלת הבית והודתה כי **אכן עברה כעת עברה חמורה. אולם מעשיה היו בסתר, ואין זאת כי אם רוח הקודש דברה מתוך גרונו של רבנו.**

פעם אחת, כששב רבינו מאחד הכפרים הסמוכים למחוז תאפילת, גילה, ששכח את אחד הספרים. היות וכבר היתה שעת לילה, וכדי להגיע לכפר הסמוך היה צורך לעבור ביער עבות, לא היה ניתן לשכור עגלה. על כן קרא לאחד מתלמידיו וביקש ממנו כי יביא את ספרו. על אף הקושי בדבר, התלמיד הסכים. כאשר הגיע ליער, ראה נחש אדיר בממדים, שראשו כפליים מראש אדם. התלמיד סבר כי כאן תהיה קבורתו, והחל לומר 'שמע ישראל'. והנה, מבחין הוא שהנחש בכל פעם שמגיע הוא אליו, זוחל מספר מטרים לפניו וממתין לו. הבין התלמיד כי הנחש הוא שליח. וכך המשיך עד שהגיע למקום ומצא את הספר. גם בחזרתו הנחש זחל לפניו. כאשר הגיע לבית-רבינו, שאל הרב אם שלח שליח טוב שישמור עליו בדרך המסוכנת.

אם ראשונים כמלאכים – הגאון הצדיק הרב יעקב אביחצירא זצ"ל

הצדיק הקדוש המקובל האלוקי רבי יעקב אביחצירא זצ"ל: נולד בשנת ה'תקס"ה (1805) בתאפילת שבמרקו. מקובל, חסיד, מלומד בניסים. מנהיג, מורה ומחנך, גאון מופלג, ענוותן, אציל רוח, איש רב חסד, בעל רוח-הקודש. בצעירותו למד אצל אביו, רבי מסעוד, את כל התנ"ך עם טעמי המקרא ולאחר מכן כל המשנה וכל התלמוד.

מנהיג הקהילה בתאפילת. שימש כרבה ומנהיגה במשך עשרות שנים. רצה בכל מאודו לעלות לארץ אך בגלל התנגדות של בני הקהילה נמנע ממנו. ניסה לעלות לארץ שש פעמים! אולם לא זכה בכך. בשנת ה'תר"מ (1879), כשניסה לעלות בפעם השישית הצליח לשכנע את הקהילה שלא ימנעו ממנו. בדרכו לא"י עבר דרך דמנהור ושם נפטר.

מלומד בניסים. בעל רוח-הקודש. היה לו את גילוי אליהו הנביא. אהב להתבודד ולהתייחד בלימודו שרובו ככולו היה בקבלה. התעניין גם בצרכי עדתו ודאג לעניים. הרבה בנתינת צדקה וביתו היה פתוח להכנסת אורחים. היה יוצא לאסוף כסף ולאחר מכן מחלקו לנזקקים. ממרחקים באו לקבל את ברכתו. נערץ היה על ידי ההמון המוסלמי ו'השיך הגדול' המוסלמי אשר היה ממעריציו הגדולים ועמד איתן לימינו ולימין קהל היהודים. נפטר ב-כ' בטבת ה'תר"מ (1880). חי כ-75 שנים. ציונו במנהור.

אביו: ר' מסעוד. **מרבתינו:** אביו, ר' מסעוד. **בנינו:** ר' מסעוד, ר' אהרון, ר' אברהם ור' יצחק. **בנותינו:** מרת פריחה (נישאה לר' תורג'מן) ומרת אסתר (נישאה לר' מכלוף אדהאן). **מספריו:** חיבור על "עץ חיים" נשרף מיד שסיים את כתיבתו, משום שהדור לא היה זכאי לפירוש זה. **דורש טוב. שיערי ארוכה. פיתוחי חותם. שו"ת יורו משפטיך ליעקב. בגדי השרד. מחשוף הלבן. מעגלי צדק. גנזי המלך. אלף בינה. יגל יעקב. לבונה זכה. שיערי תשובה.** על ענייני תשובה ושבת קודש.

באחד הימים הגיעה למעונו אשה חסודה וצנועה, אשר דרשה את ברכתו של הצדיק פועל הישועות. שלשה ימים ושלשה לילות המתינה ליד השער. היתה זו הרבנית, אשתו של הגאון החסיד ר' אליהו חיים. היא ובעלה נשואים עשר שנים ללא פרי בטן. ראה הצדיק את צערה והכריז: "עתידה את בתי, ללדת לתקופת השנה בן זכר, והוא יהיה קדוש מרחם אמו, ועתיד הוא להאיר את עיני ישראל בגלות האחרונה". ואומנם, באותה שנה נולד להוריו בעיר בגדד **הצדיק המקובל ר' יוסף חיים זיע"א**.

פעם רבי יעקב אבוחצירא הלך למדבר. המלווה לא היה יהודי ונשכר בכדי להראות את הדרך לרבינו. והנה, באמצע הדרך החליט הרב כי הם במקום זה ישתו תה. המלווה אמר: "מה, פה תה? יש פה חיות רעות, יש שודדים, המקום מסוכן". אמר רבי יעקב אבוחצירא: "אנחנו נעצור פה ונשתה תה!". לא עזרו כל תחנוניו של מלווהו והוא נאלץ לשובת שם. עוד הם יושבים, **ולפתע נשמעה שאגת אריה.** המלווה כמעט התעלף ואמר: "כעת האריה יאכל אותנו". אמר לו הרב: "תירגע, ה' שלח את האריה לשמור עלינו מן המזיקים". ובאמת האריה ישב על ידם עד אור הבוקר. בבוקר אמר ר' יעקב למלווהו כי ייתן חתיכת בשר לאריה בשכר שמירתו, ומיד האריה אכל את הבשר ופנה לדרכו.

פעם התארח הרב אצל עשיר. הגישו לפניו דג והרב החל לאכול אותו בלי סכין. התבוננה אשת העשיר ואמרה לבעלה: "על מה הרעשת עולמות עבור הרב. הרי הוא דומה חס-וחלילה לכלב". העשיר היסה את אשתו באומרו שמדובר בצדיק אלוקי וחזר לאורחו. לפתע בעלה שומע קול כלב בבית. מיד ביקש ממשרתיו להוציא את הכלב. המשרתים חיפשו בכל הבית, אולם לא מצאו שום כלב. הבעל החל בעצמו לחפש את הכלב, אולם כאשר נכנס לחדרו, חשכו עיניו: אשתו במקום לדבר היא נובחת ככלב. מיד נזכר באמירתו, נפל לרגלי הרב ובכה. אמר לו הרב: "אם תבטיח שלא תבזה בחיים שלה תלמידי חכמים, היא תתפא". אשתו על אתר הסכימה, ומיד החלה לדבר כרגיל. נפלה האשה לרגלי הרב וביקשה ממנו סליחה וכפרה.

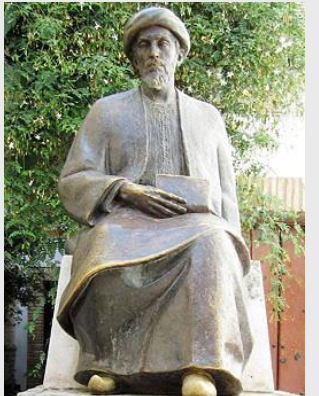
פעם הרב הלך לאסוף כסף עבור הנזקקים, הרב קיבץ סכום גבוה מאוד והחליט לחזור למרקו. בחזרתו, שכר מלווה גוי שיראה לו את הדרך. בהגיעם לצומת דרכים המליץ המלווה על כיוון מסויים באומרו ששם יחסית הדרך בטוחה יותר ואין שודדים ופחות חיות רעות, אולם הרב התעקש לבחור את הדרך השניה. עוד הם הולכים, ולפתע מולם קבוצה של כשלושים שודדים רעולי פנים שידעו כי הרב הלך לאסוף כסף ובכיסו נמצא סכום הראוי להתכבד. מיד המלווה החל לצעוק: "כל הכסף נמצא אצל הרב, אצלי אין מאומה". כל השודדים סובבו את הרב באמרם: "הבא לנו את הכסף". הרב ענה: "בבקשה, הרהו לפניכם, גשו וקחו". והם ענו: "אנו חייבים להרוג אותך". הרב בשומעו אמר להם: "בבקשה, עשו כל מה שליבכם חפץ".

הם מכוונים את נשקם לעבר הרב על מנת לירות בו, והנה, כולם קפאו על מקומם ללא יכולת להניע שום איבר. המלווה שברח, ראה מרחוק את כל מה שהתרחש, ומיד חזר אל הרב והחל לנשק את גלימתו. בחוזרם למרקו, ראו הנשים של השודדים כי הרב חזר לעיר בחיים, אולם בעליהם לא חזרו. הן שאלו את הרב אם הוא פגש בקבוצת שודדים, אולם הרב לא ענה. בראותם כך, הן פנו למלווה שסיפר להן את כל מה שהתרחש.

מיד הן פנו ליער ומצאו את בעליהן מאובנים. הן ניסו לחפור מתחת לאנשים, אולם ככל שחפרו, כך האיש שקע יותר באדמה. לאחר מספר נסיונות, הן הבינו כי אי אפשר לעשות מאומה ללא הרב. הן פנו לרב וביקשו את עזרתו, אולם הרב אמר שלא הוא אחראי על מה שקרה. לאחר הפצרות רבות אמר להן כי אם יבטיחו השודדים, שלעולם לא ירעו לאף יהודי, אזי יוכל לעזור להם, ואם לא, אזי הם ישארו כך כל ימי חייהם. קבוצת הנשים חזרה, ובאמת, כל שודד מיד הסכים (הם יכלו לדבר, אולם לא יכלו להזיז שום איבר בגופם) ומיד יצאו בנקל מן האדמה ויכלו ללכת כאחד האדם. מיד פנו כולם לרבינו והתחננו על נפשם וביקשו סליחה וכפרה.

רבי משה בן מימון זצ"ל, ידוע בכינויו **הרמב"ם**: נולד ב-י"ד ניסן ד'תתצ"ח (1138) לאביו מימון שהיה דור שמיני לדיינים בעיר הספרדית קורדובה, במחוז אנדלוסיה שבספרד. ייחוסו מגיע עד רבי יהודה הנשיא עורך המשנה ועד דוד המלך. בהיותו בן 13 נאלצה משפחתו לעזוב את קורדובה ולנדוד מספרד. בעת הנדודים של משפחתו בהיותו בן 17 כתב את 'ספר המאור', פירוש למשנה כולה. בהיותו בן 22, הגיעה משפחתו לפאס במרוקו. כעבור חמש שנים גבר לחץ המוסלמים גם בעיר זו, והמשפחה נאלצה לנדוד והפעם לארץ באנייה דרך הים. עם בואם לארץ, הם נתקלו במציאות כלכלית קשה, וכעבור חודשים אחדים הפליגו לעבר מצרים. שם הפך להיות רופאו האישי של הסולטן. בכל יום, כאשר היה שב לביתו בשעות אחר-הצהריים, תור של אנשים רבים המתינו לו. בין האנשים היו גם נוכרים. הרב נכנס לביתו, ואוכל דבר מה ואז היה מתחיל לטפל בחולים הרבים. למרות שהטיפול בהם ארך עד שעות הלילה המאוחרות. לאחר מכן היה לומד ועוסק בתורה וכותב את ספריו.

אחד מגדולי הפוסקים בעם ישראל. זכה לתארים 'משה השני', 'הנשר הגדול' ועליו נאמר "ממשה עד משה לא קם כמשה". **מחשובי הפילוסופים בימי הביניים, תיאולוג, רופאו האישי של הסולטן צלאח א-דין ובנו אלפאצל ומנהיג רוחני**. נפטר ב-כ' בטבת ד'תתקס"ה (1204). חי כ-66 שנים. ציונו בטבריה.

מספריו: ספר המאור- פירוש לשישה סדרי משנה • **מאמר העיבור** • **משנה תורה**- 14 ספרים המסכמים את כל הנושאים הנזכרים בתורה שבכתב ובתורה שבע"פ. • **מורה נבוכים**- עקרונות הפילוסופיה והאמונה היהודית • **שמונה פרקים להרמב"ם**- הקדמה לפירוש המשניות הנכללות במסכת אבות • **שלושה עשר העיקרים** • **ספרי בריאות יקץ החיים**.

אביו, רבי מימון, כבר בצעירותו הייתה נפשו חושקת בתורה. מיום שעמד על דעתו נתן לתורה חילו. כך עברה שנה אחר שנה ועדיין לא נשא אישה. פעם אחת הראו לו בחלום, כי המיועדת לו לבת זוג יושבת בעיר הסמוכה והיא בתו של קצב, ממשפחת קצבים ירודה. בחלומו נצטווה לשאת את הבת לאשה. ר' מימון עשה כפי שנאמר לו בחלום. אשתו ילדה לו את הנער משה, ומתה ל"ע בשעת הלידה.

הנער, לא הצטיין בשום תכונה מיוחדת. לא הייתה לו נטייה ללימודים, וכל מה שלמד- לא נקלט בראשו. קשה הבנה היה וקשה תפיסה. לא הועילו כל המאמצים של אביו להיטיב את תפיסתו הקשה ולשנות את דרכו. לר' מימון, הדין מקורדובה, גרמה התנהגותו של בנו צער ובושה. מרוב רוגז היה מכנה את הנער בשם "בן הקצב", והנער נמלט מן הבית וביקש לעצמו מפלט בבית הכנסת שבעיר אחרת.

בודד ועזוב מכל הסתתר הנער משה באחד הערבים בפינת בית הכנסת ושפך דמעות על גורלו. תוך כדי התייפחותו התעייף ונרדם. והנער הינו ישן, תנח עליו הרוח ועם קומו בבוקר וירגיש בשינוי הפתאומי שחל בקרבו וברצון העז שתקפהו לדעת תורה וחכמה. הוא יצא ללא ידיעת אביו לאליוסונה, לישיבה המפורסמת שרבי יצחק אלפסי (הרי"ף) יסדה, ותלמידו ר' יוסף אבן מיגאש עמד בראשה באותם ימים. במרוצת הזמן, כשהנער עודנו רך בשנים, הוא שב לעיר מולדתו, לקורדובה. הוא לא התוודע לבני עירו, אף לא לאביו. הוא סר לבית הכנסת, ו**ביום השבת עלה על הבימה ופתח פיו בדברי תורה וחכמה, עד שעורר התפעלות מרובה בלב כל שומעיו וביניהם היה גם אביו**.

תפקידיו הרבים והמגוונים שמלא בחייו, מותירים כל מתוודע אליהם פעור פה: הוא היה רופא מלכותי וכללי, משורר, מדינאי, מחבר ספרים, פוסק, מנהיג ופילוסוף. העובדה ששלט בשטחים כה רבים מפתיעה עוד יותר לאור הנסיבות, בהן לא חסרו לו שונאים ומקנאים. הללו ניסו פעמים רבות להתנקש בחייו, וכמעט הצליחו. אך תמיד ברגע האחרון, הודות לחסדי שמים ולחוכמתו הגדולה, ניצל ממוות. עמיתיו, הרופאים המצרים, שרחושו לו שנאה וקנאה, ניסו בכל דרך להבאיש ריחו בפני המלך.

באחת הפעמים הציעו למלך כי תתקיים תחרות ביניהם לבין הרמב"ם: **שני הצדדים יכינו מרקחת סמים אשר יש בכוחה להרוג אדם. ביום מסוים, בשעה שנקבעה מראש, יפגשו בבית המלך, והיה אם אחד מהצדדים יביא עימו גם מרקחת חיים, הרי הוא המנצח בתחרות**. הרמב"ם הסכים, וכשיצא מעל פני המלך הוסיפו הללו וטענו כי על הרמב"ם לשתות ראשון, את אשר יכינו הם.

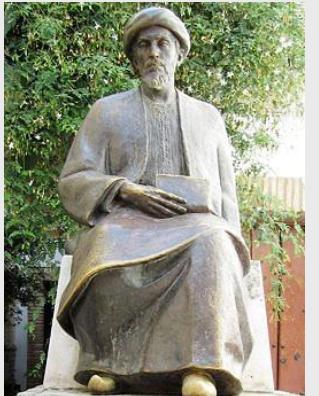
מזימתם הייתה להורגו במקום. הרב שב לביתו, וסיפר לתלמידיו הנאמנים על המזימה. הם נחרדו, אך הוא אמר שכבר מצא עצה בעזרת הבורא: הוא ביקשם להכין 2 מרקחות, על פי רשימות מפורטות שייטן להם. מרקחת אחת ישתה בטרם צאתו לארמון, ובשובו- יתנו לו את המרקחת השנייה, שתפקידה לבטל לחלוטין את הרעל ולחזק את כוחותיו. עד מהרה נפוצה השמועה ברחוב היהודי על מזימת הצוררים. את בתי הכנסת גדשו מתפללים שנאו תפילה לשלום הרב הנערץ.

ביום המיועד הופיע הרמב"ם בארמון. נוכח זוגות עיניים מתנכלות, ניגש ושתה את כוס הרעל... סחרחרת עזה תקפה אותו. הוא יצא ומיהר לביתו, שם השקוהו תלמידיו המסורים במרקחת השנייה, שהכינו לפי הוראותיו. היא ביטלה כליל את השפעת הרעל, ותוך זמן קצר שב לאיתנו. אז חזר לארמון, וביקש כי יקוים החלק השני בתחרות: כי שונאיו ישתו את הרעל שהכין הוא!!! **הללו ניסו להתחמק בכל דרך, אך המלך אילץ אותם לקיים את חלקם בתחרות. הם שתו את אשר הכין, ובו במקום נפחו את נפשם הטמאה**. כך התייקר כבודו של הרב שוב בעיני המלך.

רבי משה בן מימון זצ"ל, ידוע בכינויו **הרמב"ם**: נולד בי"ד ניסן ד'תתצ"ח (1138) לאביו מימון שהיה דור שמיני לדיינים בעיר הספרדית קורדובה, במחוז אנדלוסיה שבספרד. ייחוסו מגיע עד רבי יהודה הנשיא עורך המשנה ועד דוד המלך. בהיותו בן 13 נאלצה משפחתו לעזוב את קורדובה ולנדוד מספרד. בעת הנדודים של משפחתו בהיותו בן 17 כתב את 'ספר המאור', פירוש למשנה כולה. בהיותו בן 22, הגיעה משפחתו לפאס במרוקו. כעבור חמש שנים גבר לחץ המוסלמים גם בעיר זו, והמשפחה נאלצה לנדוד והפעם לארץ באנייה דרך הים. עם בואם לארץ, הם נתקלו במציאות כלכלית קשה, וכעבור חודשים אחדים הפליגו לעבר מצרים. שם הפך להיות רופאו האישי של הסולטן. בכל יום, כאשר היה שב לביתו בשעות אחר-הצהריים, תור של אנשים רבים המתינו לו. בין האנשים היו גם נוכרים. הרב נכנס לביתו, ואוכל דבר מה ואז היה מתחיל לטפל בחולים הרבים. למרות שהטיפול בהם ארך עד שעות הלילה המאוחרות. לאחר מכן היה לומד ועוסק בתורה וכותב את ספריו.

אחד מגדולי הפוסקים בעם ישראל. זכה לתארים 'משה השני', 'הנשר הגדול' ועליו נאמר "ממשה עד משה לא קם כמשה". **מחשובי הפילוסופים בימי הביניים, תיאולוג, רופאו האישי של הסולטן צלאח א-דין ובנו אלפאצל ומנהיג רוחני**. נפטר ב-כ' בטבת ד'תתקס"ה (1204). חי כ-66 שנים. ציונו בטבריה.

מספריו: ספר המאור- פירוש לשישה סדרי משנה • **מאמר העיבור** • **משנה תורה**- 14 ספרים המסכמים את כל הנושאים הנזכרים בתורה שבכתב ובתורה שבע"פ. • **מורה נבוכים**- עקרונות הפילוסופיה והאמונה היהודית • **שמונה פרקים להרמב"ם**- הקדמה לפירוש המשניות הנכללות במסכת אבות • **שלושה עשר העיקרים** • **ספרי בריאות יקץ החיים**.

חכמתו הרבה, אצילותו וידיעותיו הנרחבות בכל תחום, עוררו את חיבת המלך אליו, אולם בד בבד עוררו את חמתם וקנאתם של רופאים אחרים בארמון. הללו לא יכלו לשאת את העובדה שהיהודי עולה עליהם עשרות מונים. באחד הימים, פרץ ויכוח ביניהם לבין הרמב"ם. הם טענו כי ניתן לרפא עיוור מלידה, ולהשיב לו את כוח הראיה, בעוד שהרמב"ם טען כי לא ניתן לרפא אדם שהוא עיוור מלידה, אך ניתן לרפא מי שאיבדו ראייתם עקב פציעה או מחלה. המלך, שהד דבריהם הגיע אליו, פקד עליהם לחפש עיוור מלידה, לרפאו ולהציגו לפניו.

הרופאים ניסו לעשות כן, אך לא הצליחו לעשות כן. לבסוף מצאו עני, שתמורת תשלום הגון שיתף עימם פעולה. הם הביאוהו לארמון, והחלו לטפל בו בחומרים ומשחות שונות. בסוף הטיפול פקח עיניו, והכריז בקריאות שמחה כי בפעם הראשונה בחייו הוא רואה בעיניו. הרמב"ם, שהבין כי מדובר בתרמית, הוציא מכיסו מטפחת אדומה, הציג אותה לפני האיש ושאל: "האם אתה רואה כעת היטב?", "בוודאי!" ענה הלה.

אם כן, התוכל לומר לי בבקשה מהו צבע המטפחת שבידי? הוסיף לשאול. **"צבע אדום!"** ענה האיש ללא היסוס. חיך הרמב"ם ופנה למלך: **"אין ספק כי מעשה רמאות נעשה כאן. אם אכן זהו עיוור מלידה, מניין ידע ברגע שנרפאו עיניו לציין כי הצבע שראה הינו אדום?"** שוב הוכחה חכמתו לעין כל. המלך גירש את הרופאים ואת המתחזה מחצרו, ושמו של הרמב"ם גדל בעיניו.

במדינה שכנה למצרים חלה המלך והרופאים לא מצאו לו מזור. רופא הארמון אמר למלך בעצב: "אדוני המלך, אין בכוחי להושיעך". אחד הרופאים הזוטרים בארמון לחש: "למה אין קוראים לכאן לרופא מיימוני?" שאל המלך: "מי הוא זה המיימוני?" ענו לו: "זהו הרופא של מלך מצרים, והוא יכול לרפא כל מחלה". הרמב"ם הוזעק לארמון והמלך הבטיח לו שאם ירפא אותו הוא ימנה אותו לרופא בחצרו ויזכה לתנאים טובים יותר. הרמב"ם אכן ריפא את המלך וזכה למעמד רם.

השרים והיועצים לא יכלו עוד לשאת את קירבתו למלך. הוזזר הראשי ניגש למלך ואמר לו: **"האיש הזה שונא את דתנו, ואיננו יכולים עוד לשאת אותו. אנו מבקשים שתוציא אותו להורג"**. המלך אמר: **"אינני יכול, הוא ריפא אותי ונשבעתי לתת לו מעמד רם בארמוני"**. הוזזר לא הרפה: **"אל תהרגוהו אתה. בכניסה לעיר יש בור לשריפת סיד. שלח אותו אל הבור השכם בבוקר והודע לממונה שיזרוק לבור את האדם הראשון שמגיע אליו בבוקר"**.

המלך שלח להודיע לממונה על המשרפה שיוציא להורג בשריפה את האדם הראשון שיישלח לשם על ידו השכם בבוקר **ואף אם יטען כי חלה טעות- לא ישמע לו**. הוא ביקש מהרמב"ם לשאול בבואו לשם: "האם ביצעת את פקודת המלך?". הרמב"ם קם השכם בבוקר. אך בדרך נזדמנו לו מצוות שונות: הוא נקרא להשלים מניין בבית כנסת, ולאחר מכן הוא התבקש על ידי משפחה ענייה למול את בנם ולהישאר לסעודת המצווה. ורק אחר כך סר למשרפה.

בינתיים, הוזזר שכל כך שנא את הרמב"ם רצה לראות במו עיניו את גופת הרמב"ם במשרפה. כאשר הגיע למקום, הוא שאל: **"האם בוצעה פקודת המלך?"** הממונה שנוכח לדעת שהוזזר הוא הראשון המגיע אליו מיד נטל את הוזזר והשליך אותו בתנופה לתוך בור המשרפה של הסייד. הרמב"ם שהגיע לבור הסייד אחר שעות שאל בתמימות: **"האם ביצעת את פקודת המלך?"** הממונה ענה מיד: **"בוודאי"**, והנה גופתו של האיש שזרקתי למשרפה". הרמב"ם נדהם לראות את גופתו השרופה של הוזזר. הוא מיהר אל המלך, ואז התבררה התמונה כולה וכי הקב"ה הצילו מבאר שחת והתייקר כבודו עד מאוד.

אם ראשונים כמלאכים - הרב ישראל דב בער מווילדניק זצ"ל

הרה"ק ישראל דב בער מווילדניק זצ"ל: נולד בשנת ה'תקמ"ט (1788) בעיר קאטעלנע. בהיותו כבן ארבע התייתם מאביו. אמו נפטרה בהיותו כבן עשר. לפני פטירתה יחלה את פני הבורא שבנה יגדל ויהיה יהודי ירא שמים. נודע כבר בצעירותו כ"עילוי מקאטלענע". בהיותו בן שלש עשרה שנים נטה רגליו ללכת לעיר פרוהביטש. נישואיו הראשונים לא צלחו בשל העובדה כי אשתו הייתה רגילה לחיי תפנוקים ולא הסכינה לחיי צער.

בעל רוח-הקודש. מכל רחבי אוקראינה, רוסיה וליטא נהרו לפתחו: יהודים ושאינם בני ברית, החיים והנפטרים ופנו אליו מכל סוגי המועקות: עגונות, תחלואים, חשוכי בנים, גניבות, דוחק הפרנסה והפריץ המעיק ונושעו. דבר אחד מדבריו לא שב אחור, ללא הגבלות מדרכי הטבע. **מלומד בניסים.**

כשעברה בהמה ליד חלון ביתו, אמר פעם: "יכולים אנו להכיר עליה ולהבחין את כל המעשים שעשה בעל הבהמה מיום לידתו ועד עצם היום הזה!". לרבים מן הפונים אליו בעת צרתם, גילה מהו העוון שבטעו באה עליהם אותה צרה. ידע ואף רמז בפירוש את יום פטירתו. גם כיום רבים פוקדים את ציונו ונושעים. התבטא לפני פטירתו: "אפילו אם לא יוכלו לגשת לקבר, אלא יחזיקו בידית הברזל שמסביב לקבר יזכו להיושע". **נבואתו התקיימה לאחר כמאתיים שנים,** כאשר הקומניסטיים שלטו ואטמו את הכניסה לציון כיוון שראו כי רבים פוקדים את הציון. והללו אף נושעו. נפטר ב-כ"א טבת ה'תרי"ג (1852) חי כ-64 שנים.

אביו: ר' יוסף. **אמו:** מרת פרל גוטא. **נשותיו:** בתו של ר' משה נגיד (זווג

מספריו: יסיפורי נפלאות- יצא לאור לאחר פטירתו) ומכילוספדי מופתיים, (מעשים מופתותיו: ר' מרדכי טברסקי

מסופר על אשה חשוכת בנים ל"ע מליטא שבאה אל הרבי, וביקשה ממנו להיפקד בזרע של קיימא. כדרכו בנתינת 'גולות' שהיו נראות מוזרות, הוציא הרבי כמה זרדים מן המטאטא, נתנם לאשה ואמר לה: "סעי לביתך, את הזרדים הללו בשלי במים, את המים שתי, ואזי יהיו לך בנים בעזרת הבורא". לקחה האישה את הזרדים מידי הרבי ונסעה לביתה שמחה ומרוצה.

בבואה לביתה שאל אותה בעלה, מה הייתה תשובת הרבי לבקשתה. והיא השיבה דברים כהווייתם. הראתה לו את הזרדים וסיפרה לו את כל אשר ציווה עליה הרבי לעשות בהם כדי להיושע בבנים. פרץ האיש בצחוק לעג גדול, וברוב כעסו חטף מידיה את הזרדים והשליכם החוצה מבעד לחלון.

השכנים ששמעו את סיפורה של האישה ואת קולות המריבה, היו גם הם חשוכי בנים. מה עשו, אספו את הזרדים הזרוקים, ביטלו אותם במים כעצת הרבי, והאישה ששתתה את המים אכן נפקדה, ויולדו להם בנים. כשהגיעה השמועה לאוזניו של הבעל הראשון, הוא התחרט עד מאוד על שלא ציית לדברי הרבי, והחליט לנסוע בעצמו לוויילדניק ולבקש את ברכת הרבי למען ייושעו בבנים.

בבואו לשם התחפש ועשה את עצמו כאדם זר ובלתי ידוע. כשנכנס לחדרו של הצדיק הרבי אמר לו ברוח-הקודש: "עתה כבר אינני יכול לעזור לך במאומה. נתתי לך בנים, ואתה השלכת אותם החוצה מבעד לחלון. אף אחד אינו אשם בדבר, אלא אתה בעצמך שהרעות את מעשיך!".

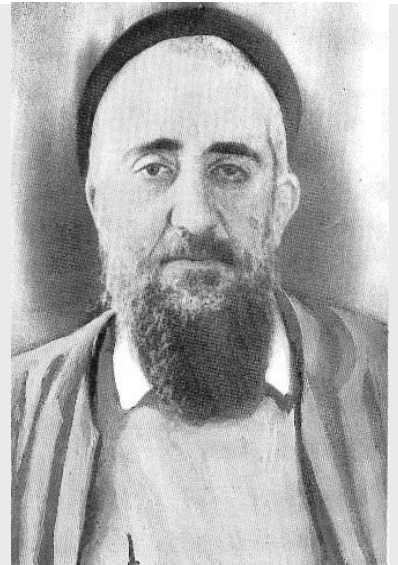
מסופר על גביר אחד שהיה למדן גדול, ועבר פעם דרך ווילדניק בדרכו לחתונה באוורוטש, ונתמהמה שם כשלושה שבועות. באחד הימים נתקל בלימודו בהלכה קשה בספר הרמב"ם, והחליט להיכנס אל הרבי ולשאול אותו את הפירוש בדברי הרמב"ם. והנה, מיד, כשדרכה כף רגלו על מפתן החדר, עוד קודם שפצה את פיו לשאול את שאלתו, שמע את הרבי אומר בקול את הפסוק:

"וְכִסְפֵּךָ מִשְׁנֵה קָחוּ בְיָדְכֶם (בראשית מג, יב)", ובפנותו אל הגביר הוסיף הרבי ואמר: "מדוע באתם אלי לשאול ביאור בדברי הרמב"ם, הרי על הרמב"ם ישנו פירוש בשם 'כסף משנה', הביטו בפירוש זה, ויתבארו לכם דברי הרמב"ם!". וישתומם הגביר למראה עיניו ולמשמע אוזניו.

מעשה באשה שילדה כמה וכמה ילדים וכולם ל"ע מתו בינקותם. ובעירם הייתה עוד אישה חשוכת בנים ל"ע, והחליטו שתיהן לנסוע אל הצדיק מווילדניק, ששמעו כפוקד עקרות הגיע עד למקומו. בעיצומו של החורף הקשה נסעו בעגלת שלג עד לאוקראינה הרחוקה. ואחר רוב הרפתקאות הגיעו אל רבינו.

לאשה הראשונה אמר הרבי בזה הלשון: "את תלדי בת, וקראי לה פרל גוטא כשם אמי ע"ה, והיא תחיה עד מאה ועשרים!". ואילו לאשה השנייה חשוכת הבנים פנה הרבי ואמר לה בהראותו על כף ידו: "כאשר יצמחו כאן שערות, תלדי את בנים! אסור היה לך להטביע במים את החתולה וגוריה!".

איש אחד בא פעם ממרחק רב לוויילדניק והתלונן בפני הרבי, כי כל שמונת ילדיו מתו עליו, ולא נותר לו אחד מהם. אמר לו הרבי: "מדוע אתה מסרק את שערך ביום השבת קודש? בשעת הסירוק תולש אתה שערות מראשך, ולכן תלשו ממך את כל בניך!". הודה האיש על חטאו ונתן לו הרבי סדר תשובה על כך, למען יישאר לו זכר ויחיה לו בן.

הרב חיים כריר מצליח מאזוז צ"ל הי"ד - נולד בשנת ה'תרע"ב (1912) בג'רבה (תוניס) והיה בן יחיד להוריו. עוד בצעירותו הגה בתורה יומם ולילה וניכר בחריפותו ובפיקחותו. בהיותו כבן 11 החל ללמוד בישיבת ר' רחמים חי חויתה הכהן. בהגיעו לגיל 16 שנים כבר הספיק לכתוב שו"ת באריכות רבה. הוסמך לדיינות והתמנה כדיין בבית-הדין בג'רבה. בהיותו כבן 18 שנים בלבד נשלח ע"י רבו לתוניס להרביץ תורה בישיבת "חברת התלמוד". בשנת ה'תש"ז (1946) נבחר לחבר ועד בית הדין וטיפל בנושא גיטין. מתוך כ-600 זוגות שעמדו להתגרש הצליח לפשר בין שלושת רבעי הזוגות ולהשכין שלום ביניהם. ענוותן מופלא. מעולם לא פסק פסק דין בעל פה, אפילו שהיה ברור לו, אלא היה פותח ספר ועונה. לפרנסתו עבד כשען ומאוחר יותר כמתווך, בשעות בודדות ביום, כשאת יתר השעות הוא מקדיש להרבצת התורה ולעמלה.

בשנת ה'תשכ"ג (1963) פתח את ישיבת 'כסא רחמים' על שם רבו הגאון ר' רחמים חי חויתה הכהן צ"ל וע"ש סבו ר' רחמים מאזוז, הקפיד שתלמידיו לא ילמדו לימודי חול, אלא שימלאו את כריסם בש"ס ופוסקים. בראשית ימיה, הישיבה סבלה מעוני ומחסור, והוא לימד את שיעורו, כשתלמודו היה מונח על גבי מכונת תפירה, עד שאחד מבני הקהילה תרם לו שולחן. לאחר פטירתו הועברה הישיבה מתוניס לארץ הקודש.

נורה מספר פעמים בידי בן-עוולה מוסלמי אחר תפילת שחרית, כשהוא מעוטר בטלית ותפילין בצאתו מבית-הכנסת ברחוב לה פרוטסטאן בתוניס, ובדרך לבית הרפואה נפטר מפצעיו. נפטר ב-כ"א טבת ה'תשל"א (1971). בהתחלה נקבר בתוניס, ולאחר יותר מחודש הועבר בהשתדלות בניו לעיר הקודש ירושלים ומנוחתו בהר הזיתים. למרות שעברו 43 ימים מזמן הרצח ולמרות שלא קיבל שום טיפול, לא היה שום ריח סירחון כלל ועיקר, ויהי לנס ופלא. חי כ-58 שנים. על שמו נקראו רחובות בערים בית שאן ובני ברק.

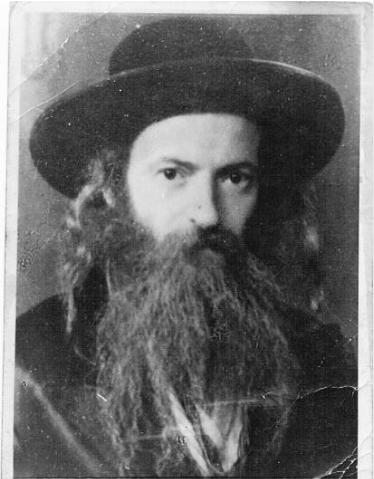
אביו: ר' רפאל מאזוז. **אמו:** מרת רחל (בת הצדיק ר' מרדכי סעדון). **אשתו:** מרת כ'מסאנה (בת דודו ר' מנחם מאזוז). **מרבתי:** הגאון ר' רחמים חויתה הכהן. **בניו:** הגה"צ ר' מאיר, ר' יוסף צמח, ר' רחמים. **חתנו:** ר' יצחק ברדא. **מתלמידיו:** ר' יצחק בוחניך, ר' פראג'י זאן, בנו, ר' מאיר, חתנו, ר' יצחק ברדא ועוד. **מספריו:** ישו"ת איש מצליח. **ספרים שנכתבו על רבינו:** הפטיש החזק - תולדות חייו של רבינו.

להלן סיפורים, שנערכו מתוך 'הפטיש החזק' - רבינו לפרנסתו עבד כמתווך. בחודש הראשון לעבודתו, הקדיש את רוב שעות היום לענייני התיוך, ואילו את שעות הלילה הקדיש ללימוד תורה. והנה, בסוף החודש מצא, כי הרוויח ארבעים אלף פראנק! "ישבתי על שולחני", גילה את לבו לאחר שנים לילדיו ותלמידיו, "ונדהמתי לראות את סכומי הרווח שהיו פי עשרים מהמשכורת, שהייתי מקבל! ואז הרגשתי, איך אהבת התורה, שהייתה חקוקה בעצמותי במשך כעשרים וחמש שנים רצופות, נחלשת ומתפוגגת קמעא, ואת מקומה כובשת תאוות הממון. כאב עצום מילא את ישותי, חשתי, כי אם לא אעצור את העגלה עכשיו, היא תחל לצבור תאוצה ולנוע במהירות רבה, עד כי לא ניתן יהיה כבר לעצור אותה. מיד קיבלתי על עצמי באותם רגעים לעבוד אך ורק שלוש שעות בלבד ביום, מעשר עד אחת, וכל שאר היום יהיה מוקדש ללימוד התורה הקדושה בלבד!"

עוד בהיותו נער צעיר לימים, היה מתכתב כבקי ורגיל עם גאוני עולם מצוקי ארץ מארצו, ואף מעבר לים. אחד מאדירי התורה, שאיתם היה בקשרי מכתבים, היה הגאון הנודע, המקובל האלוקי רבי עובדיה הדאיה צ"ל ראש ישיבת 'בית אל' ומח"ס שו"ת ישכיל עבדי. הפעם הראשונה בה התכתב עמו הייתה בשנת ה'תרפ"ח, בעודו נער בגיל 16 שנים בלבד. רבי מצליח שלח את מכתבו, ובו שאלה ותשובה הלכתית מעניינת בעניין: האם מותר ללמוד לכתוב כתב לוועזי וחשובות בבית הכנסת?! וציפה במתח לתשובתו של הגאון.

האיגרת ממדינת הים הגיעה לייעדה. בידו של רבי עובדיה נחה מעטפה מהאי ג'רבה שבדרום תוניסיה. ראש ישיבת 'בית אל' שקע בקריאת השאלה והתשובה. ניכר היה במכתב הארוך, כי שונה הוא משאר המכתבים. רבי עובדיה ש'למד היה בקבלת מכתבים מכל תפוצות העולם, הפתע הפעם מתוכן המאמר שנשלח. מנוסח האיגרת ניכר היה, שהכותב מוכיח בקיאות עצומה במרחבי הש"ס והפוסקים, והראה על ידע וגאונות מדהימה. גם הלשון הייתה בהירה וצחה בסדר מופתי. והכתב - נאה להפליא. רבי עובדיה הוסיף לעיין בהשתאות בכתב היד, ולא הפסיק להתפעל מהניתוח האומנותי של הכותב בנבכי הסוגיא, ומפירוק הבעיה לנתחיה בצורה מפליאה.

בעוברו על הדברים, ברור היה לו לרב מעל כל ספק, כי לפניו איגרת מאת איש זקן וסב מזקני ארץ, מגדולי חכמי ג'רבה, אם לא הגדול שבהם. מיד שלף את הקסת והקולמוס ומיהר לשגר תשובה ארוכה ומפורטת אל כבוד הגאון רבי מצליח מאזוז. והרב הנזכר האריך הרחב בדברי הפוסקים ראשונים ואחרונים. זמן רב ארכה לרבי עובדיה כתיבת התשובה, עד שסוף סוף סיים, מיהר להכניס למעטפה. טרם שלשל את המעטפה לייעדה, עלה בדעתו רעיון נפלא, הן כותב המכתב מן הסתם מגדולי העיר ג'רבה הוא. תיכף שלה את המכתב והוסיף דף קטן: "אבקש מכם מעלתו לערוך מגבית כספית דחופה מאנשי קהילתו בתוניס, לטובת ישיבת המקובלים בית אל-השרויה במצב קשה...". את התגובה המפתיעה למכתב הקצר הזה, לא ציפה רבי עובדיה לקבל באופן מידי, אך היא נשלחה כצבי והדהימה אותו בתוכנה: "לא אוכל לערוך מגבית, כי נער אנכי, עודני בחור ויושב בישיבה, ואין דרכי לצאת ולבוא בין בני אדם...".

האדמו"ר רבי משה מרדכי בידרמן זצ"ל מלעלוב- נולד בין חומותיה של ירושלים העתיקה בחודש כסליו ה'תרס"ג (1902). עוד מנעוריו ניכר כעובד ה' מופלא. בצעירותו כבר ניכרו בו סימני קדושה וטהרה. למד בישיבה בקרקוב. בגיל 15, היה מקיץ בחצות הלילה, הולך להיטהר במקווה ומחיש צעדיו אל הכותל המערבי, שהיה סמוך כאמור למקום מגוריו, בכדי לערוך תיקון חצות. בגיל 17 הוסמך להוראה ע"י רבני ירושלים, אך הוא סירב להתהדר בכתרה של תורה, והסתיר את ידיעותיו הרבות, מפני הסיבה.

לאחר הסתלקות אביו בשנת ה'תר"צ (1929) מונה ע"י רוב חסידי לעלוב כאדמו"ר השישי בשושלת לעלוב, לעת זקנותו היה גם לאדמו"ר של פלג זקני חסידי קרלין (פינסק-קארלין). חייו היו רוויי ייסורים ומכאובים. בתחילה קבע את מושבו בתל אביב ולאחר שנים העביר את חצר החסידות לשיכון ה' בבני ברק. ענוותן. אלפים שחרו לפתחו ונושעו. בעל רוח הקודש. מקובל. מלומד בניסים. התפרסם כפועל ישועות. נפטר ב- כ"ד טבת ה'תשמ"ז (1987). חי כ-85 שנים. ציונו בהר-הזיתים, לצד אביו.

סבא: אדמו"ר רבי דוד צבי שלמה (ר' דוד'ל, מצד אביו). **אביו:** אדמו"ר רבי שמעון נתן נטע. **אמו:** מרת חנה רייצא. **אשתו:** מרת עטיל (אחותו החורגת מאשת אביו בזיווג שני מרת פייגא רבקה). **בניו:** אדמו"ר רבי אברהם שלמה (בירושלים), אדמו"ר רבי אלטר אלעזר מנחם (בבני ברק), אדמו"ר רבי ישכר דוב (אדמו"ר מלעלוב-פיטערקוב ובית מדרשו בירושלים), אדמו"ר רבי פינחס יצחק (אדמו"ר מלעלוב-ניקלשבורג ובית מדרשו בירושלים), אדמו"ר רבי שמעון נתן נטע (בבית מדרש אביו בשיכון ה' בני-ברק), ר' דוד צבי ישראל ור' שמואל שמעלקא (שניהם סירבו לכהן באדמו"רות). **חתניו:** האדמו"ר ר' יעקב אשר קאפף (האדמו"ר מבראנוביץ'-לעלוב), האדמו"ר ר' שמואל צבי רוזנפלד (האדמו"ר מלעלוב-קרלין, ובית מדרשו ברחוב מלאכי בבני ברק). **מספריו:** יברכת משה

○ יפר ר' אליעזר לאנדא נס גדול, שהתרחש עם בנו. הדבר היה, כששידך את בנו בחו"ל, ולפני החתונה קיבל החתן שיתוק ברגלו רח"ל, ולא יכול היה להלך על רגליו. נכנס ר' אליעזר לרבינו הקדוש ושאלו: האם יש לבטל השידוך כי רחמנות על בת ישראל, אך הרבי אמר לו לעשות את כל ההכנות הדרושות לחתונה, ולהדפיס הזמנות, הכל כמו שנהוג. כשעלה החתן למטוס לנסוע לחתונה, עדיין לא יכול היה להלך ברגליו והוצרכו להסיעו בעגלת נכים. והנה, כשהמטוס נחת, והחתן היה צריך לרדת מהמטוס קם על רגליו והתחיל להלך כאחד האדם, והחתונה התקיימה בעיתה, והחתונה התקיימה בעיתה ובזמנה והכל בא על מקומו בשלום.

בת"ת דערלוי למד ילד קטן, שלפתע החל לחוש בראשו כאבים חזקים והלכו עמו לרופאים ועשו לו צילומים, וראו, שיש לו גידול במוח רח"ל. וציוו הרופאים לעשות לו ניתוח מידי, מכיוון שמדובר בסכנת נפשות ממש. מאורע זה התרחש בתקופת חוליו של רבנו אז, והיה קשה להיכנס אליו, אך אחר השתדלויות הצליחו להתקבל אצלו ונכנסו אליו באמצע הלילה וציווה, כדרכו בקודש, לתת איזה סכום כסף לצדקה, והוסיף, שייקחו גוי וימכרו לו את הגידול, ואכן מצאו גוי, שהסכים לקבל את הכסף בעבור זה, וכעבור ימים אחדים הגיע הילד לת"ת, כשהוא בריא ושלם כאחד האדם ללא שום כאב.

בתאריך ה' בסיוון ה'תשמ"א (1891) בסייעתא-דשמיא הצליח חיל האוויר הישראלי להשמיד את הכור הגרעיני בעיראק, במבצע שנקרא "מבצע עופרה" או "מבצע תמוז". (מדובר בטיסה של שמונה מטוסים במרחק של כ-1,100 ק"מ מעל ערב הסעודית והפצצת הכור הגרעיני). ממשלת ישראל החליטה להפציץ את הכור הגרעיני זמן קצר לפני הפעלתו. רבים לא יודעים על הדרמה, שהתרחשה מאחורי הקלעים, למרות כל ההכנות המדוקדקות, ראש הממשלה דאז לא היה משוכנע עד הרגע האחרון, אם לבצע את הפעולה, הוא חשש מאד לגורל הטייסים, שהייתה סכנה גדולה מאד, שאיזה מטוס יופל בשטח אויב, וכן מתגובות העולם על הפעולה.

הפעולה תוכננה להתבצע בליל חג השבועות באותה שנה, ושעות ספורות לפני המבצע עדיין היו בליבו ספקות גדולים, האם לתת אישור למבצע או לא. מובן, שפעולה זו הייתה הסוד השמור ביותר במדינה, שרק מעטים המעורבים ישירות במבצע ידעו עליו. בערב חג השבועות פנה הרבי מלעלוב רבי משה מרדכי בידרמן לעוזרו האישי ושלח אותו להיפגש באופן דחוף עם יחיאל קדישאי, שהיה ראש לשכת ראש הממשלה, ומסר לו לומר את המילים הללו, "תמסור לראש-הממשלה, אל תחשוש מלעשות את המבצע, המבצע יצליח למעלה מהמשוער, ואף אחד לא ייפגע, לא המבצעים ולא מדינת ישראל, אני מבטיח ולוקח את העניין על אחריותי".

עוזרו של הרבי, אפילו שלא ידע במה מדובר, ביצע את שליחותו, ומסר את הדברים הללו כלשונם ליחיאל קדישאי, שנדהם כיצד הרבי, יודע על הדבר שהוא הסוד השמור ביותר במדינה, וכמובן מיהר למסור את הדברים לראש-הממשלה, שאישר את המבצע, שאכן הצליח למעלה מהמשוער.

ראש-הממשלה סיפר יותר מאוחר למקורביו, שאכן השליחות המופלאה של הרבי היא זו, ששכנעה אותו ונתנה לו את הביטחון לאשר את המבצע, הרבי מלעלוב אמר לחסידיו מיד לאחר שהופצץ הכור, "לקחתי על עצמי יותר מדי כדי שהעניין יצליח", ותוך פחות מיממה לקה הרבי באירוע מוחי, שנפטר ממנו זמן קצר לאחר מכן.

באחת הפעמים שבהן התפלל רבינו ליד שריד מקדשינו הכותל המערבי. בעיצומה של תפילתו, התקדרו השמים בעבים והחל יורד גשם זלעפות. מיהרו לגונן עליו במטריה. הדי הרעמים והבזקי הברקים נשמעו ונראו. לאחר דקות ארוכות שכך הגשם והמטריה קופלה. דקות מספר לאחר מכן הצדיק סיים את תפילתו ופנה ללכת לדרו. לפתע הבחין בשלוליות של רגליו ותמה: מהיכן המים הגיעו?!

אם ראשונים כמלאכים - הרב אליהו אליעזר דסלר זצ"ל

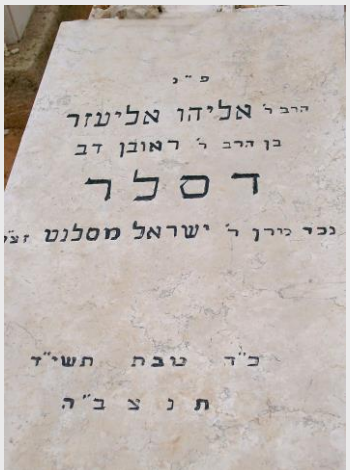

צילום מ"ה' תרנ"ז
הרב אליהו אליעזר דסלר
לכבוד יום הולדתו
ה'תש"ז

הרב אליהו אליעזר דסלר זצ"ל: נולד בהומל (רוסיה) בשנת תרנ"ב (1892). אביו היה סוחר עצים מצליח בהומל ותלמידו של אחד מחשובי תנועת המוסר (ר' שמחה זיסל זיו, "הסבא מקלם"), ואמו הייתה נכדתו של מיסד התנועה, רבי ישראל סלאנטר. עד גיל 13 למד מפי מורים פרטיים, ולאחר מכן למד בישיבת קלם עד גיל 30. שם למד מתוך מסירות נפש והתמדה רבה והצטיין בלימודיו. **כבר בגיל 17 ידע את כל הש"ס בעל-פה.**

באותו זמן, ביקש ר' שלמה אלישיב ללמדו את תורת הקבלה- אך הרב התחמק ומאוחר יותר הצטער על כך כל ימיו. הוסמך לרבנות בידי דודו, ר' חיים עוזר גרודזינסקי, מחשובי רבני ליטא. לאחר המהפכה ברוסיה כאשר גברה ידם של הבולשיביקים ואבד עושר משפחת אביו, הציע לו ר' חיים לכהן כדיין בוילנה אולם הרב סירב והצטרף לאחיו בעסקיו בארה"ב. בשנת תרפ"ז (1927) עבר ללונדון (לאחר פטירת אמו החורגת נסע עם אביו לצורך טיפול רפואי של האב) שם כיהן כרב באיסט אנד ובדלסטון. **סייע בהקמת רשת של בתי חינוך וישיבות, שהידועה בהן היא הישיבה בגייטסהד.**

בשנת תש"ו (1946), לאחר הגיעו לארץ-ישראל, ר' יוסף כהנמן ביקש ממנו, לאחר פטירת המשגיח הקודם, ר' אבא גרוסברג לשמש במקומו. ור' אליהו התמנה למשגיח הרוחני של ישיבת פוניבז' בבני ברק. בשיחותיו מדגיש הרב את המוסר האישי, מידותיו של האדם ומתמודד עם שאלת "אמונת חכמים"- לאור הקטרוג שהתעורר בעקבות השואה. **נחשב לאחד מגדולי בעלי המוסר בשיטת קלם במאה העשרים.** נפטר במיתת נשיקה מהתקף לב ב-כ"ד טבת תשי"ג (1953). ציונו בבני-ברק. חי כ-62 שנים.

אביו: ר' ראובן דב. **אשתו:** מרת בלומה (נישא בשנת ה'תר"פ 1920 עם נינתו של ה'סבא מקלם'). **ילדיו:** ר' נחום זאב. **חתנו:** ר' אליהו יהושע גולדצהלר (חבר בית-המדרש העליון בספרינג וואלי). **רבותיו:** ר' צבי הירש ברוידא. ר' נחום זאב זיו, ר' ירוחם לוי ליבוביץ. **מתלמידיו:** ר' אריה כרמל, ר' חיים פרידלנדר (ממשיך דרכו), ר' אלטר האלפרן (ר"מ בישיבת 'תורת אמת' בלונדון), ר' סולימאן ב"ר דוד ששון. **מספריו:** **ימכתב מאליהו-** שיחות ומכתבים בענייני אמונה ומוסר (חמישה חלקים- לאחר פטירתו נערך באמצעות מספר תלמידיו בראשות ר' אריה כרמל ור' חיים פרידלנדר. הספר נחשב לאחד החיבורים החשובים ביותר במחשבת ישראל במאה ה-20 ותורגם לשפות רבות ומהדורות רבות יצאו).

מובא בספר 'אורח צדיקים' של ידידו ר' דניאל אלול המביא סיפור מופלא מ"עלינו לשבח" בו מסופר על הרה"ג דסלר אליהו, שעזב את אירופה לפני המלחמה ולא ידע מה עלה בגורל אשתו וילדיו. בתקופת המלחמה, כאשר לא ידע האם בני משפחתו בחיים או שמא גם הם נהרגו על קידוש ה'. אולם אהבתו לתורה הייתה כה עצומה ובערה בעצמותיו, כך שעובדה זו לא העיבה על רוחו ובנה הרב את מבצר התורה בגייטסהד, הקים סמינר לבנות, ובנה את כל היידישקייט באנגליה. וכל זה, כשהיה במצב של חוסר ידיעה מוחלט מה עלה בגורל משפחתו.

גם לאחר המלחמה עדיין לא הגיע לאוזניו במשך תקופה ארוכה כל בדי מידע על גורלם. ולמרות זאת, התאמץ לעבוד את קונו בשלמות והמשיך במלאכת הקודש שלו, על כל פרטיה ודקדוקיה. והנה, בהיותו פעם יושב ולומד עם בחור אחד, הגיע הדוור ומוסר בידו מכתב, והמשגיח רואה את שמות בני משפחתו חרוטים על גב המעטפה, שחור על גבי לבן!!!.

ליבו של הרב פעם מן הסתם בחזקה רבה. הייתה זו הפעם הראשונה מאז פרוץ המלחמה שיש לו אפשרות לדעת מה עלה בגורל משפחתו. לב מי לא ירעד לפתוח מכתב שכזה? ובכל זאת, המשגיח אינו פוסק מלימודו, ומניח את המכתב בצידו של השולחן. וכל זאת למה? כדי לא להראות לבחור שישב ולמד איתו שיש דבר שחשוב ומהנה יותר מלימוד התורה.

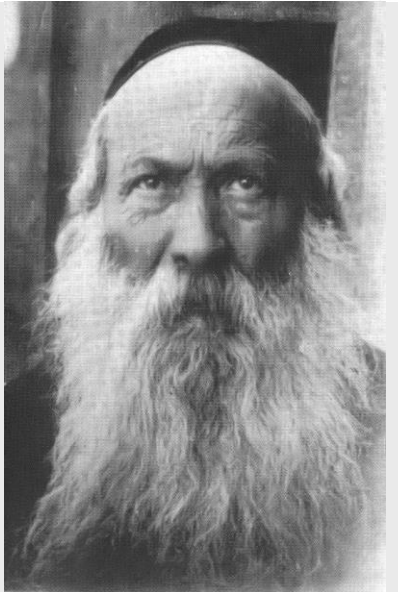
בשלב מסוים חשש הגאון שלא יוכל לעמוד בניסיון ויפתח את המכתב באמצע הלימוד. מה עשה? קם ממקומו, והניח את המכתב על גבי מקום גבוה, כדי שלא יוכל לגשת לשם עד סוף הלימוד, ולא פתח את המכתב עד שסיים ללמוד עם הבחור.

לוד מובא על אחת מההנהגות המופלאות של הרב המלמדת אותנו עד כמה עלינו לשמור על כבודו של הזולת: בביתו של הרב היה מונח בושם, והבחורים שנכנסו לבית לא ידעו לשם מה נזקק המשגיח לבושם. רק לאחר פטירתו גילו בני הבית את הסיבה לכך, מאחר ולעיתים היו שולחים את הכביסה למכבסה עם שליח, המשגיח לא רצה שהשליח ירגיש את ריח הזיעה העולה מן הבגדים- ולכן הורה להכניס בושם בתוך שק הכביסה, ורק לאחר מכן לתת אותו לידי השליח, וכל זאת כדי שלא לצער יהודי.

הגר"א שוועב סיפר על רבנו אליהו דסלר את הסיפור הבא: "בטרם פורסם על הנזק והסכנה העלולים להיגרם כתוצאה מהעישון, היה הרב, מנהלה הרוחני של ישיבת פוניבז' מעשן סיגריות. פעם אחת נכנסתי אליו, והיה זה באותו יום בו פורסם לראשונה על הסכנה. והמשגיח מקבלני כדרכו במאור פנים ואומר לי כדברים האלה: "אתה יודע שהפסקתי לעשן?".

לאחר מספר דקות נכנס תלמיד נוסף ושוב פונה אליו הרב דסלר ומודיע לו שהפסיק לעשן. וכך עשה לעשרות רבות של תלמידים שנכנסו במשך הימים הבאים כשהוא מודיע לכולם שהפסיק לעשן. והסיבה לכך פשוטה, כשאדם מודיע לכל כך הרבה אנשים שהפסיק לעשן, גם אם לאחר מכן יגבר עליו יצרו- לא יהיה לו נעים לחזור 'לסורו', מאחר שהכל כבר יודעים שהפסיק. בכך הוא מכניס את עצמו ללחץ חברתי קשה ומאפשר לעצמו, גם בהרגלים קשים כמו עישון, להיגמל מזה.

האדמו"ר הרב שמואל בורנשטיין זצ"ל - נולד ב- ד' חשון ה'תרט"ז (1855) בקוצק. על קריאת שמו מסופר כי אביו נכנס לחותנו הרה"ק מקוצק לשאול מה השם שיקרא לרך הנולד. חותנו התחיל לדבר איתו בדברי תורה, וזה נמשך זמן רב. מתוך כך שכח את מטרת באו. כשיצא, נזכר, שלא שאל על קריאת השם וחזר על עקבותיו. הרבי הפטיר כלאחר יד ואמר: קרא אותו בשם, שיעלה על דעתך בשעת הברית, באותה שעה עלה על דעתו הפסוק: "וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל" (שמואל א' א, כ)...

כשהיה ילד רך בשנים התפרסם כעילוי. בעל תפיסה אדירה. בעל כישרונות עילאיים. התמדתו לא ידעה גבול. **גאון בנגלה ובנסתר**. הגאון האדיר ר' מאיר שמחה אבד"ק דווינסק (מח"ס 'אור שמח'), אמר על רבינו: "העולם יודע על גדלות ה'אבני נזר' בנגלה, ושל השם משמואל" בנסתר. אבל הוא בנגלה עוד יותר גדול מאשר בנסתר". בתחילה פתח עסק לחנות יין, כיוון שלא רצה לעשות את התורה קרדום לחפור בה.

כשהסתלק אביו בשנת ה'תר"ע (1910) הוכתר ע"י החסידים לממלא מקום אביו כאדמו"ר. שימש כראש ישיבה בסוכטשוב. רבינו היה ידוע בתקיפותו וחריפות הנהגתו אולם לאחר שעלה על כיסאו- הפך לחלוטין את טבעו והנהיג כל איש לפי רוחו. עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה התיישב בלודז', ובשנת ה'תרע"ח (1918) עבר לזגריזש. נפטר ב-כ"ד טבת ה'תרפ"ו (1926) בעיירת הנופש אוטבוצק. חי כ-71 שנים. הובא לקבורה באוהל אביו בסוכטשוב, בעת הלווייתו הוכתר בנו הגדול ר' דוד לממלא מקומו.

אביו: האדמו"ר הגה"ק ר' אברהם בורנשטיין (בעל 'אבני נזר'). **מרבתי:** אביו, ר' אברהם. **נשותיו:** מרת יוטא לאה (בת הגה"ח ר' אליעזר ליפמן מראדומסק. זיווג ראשון- נישא בשנת ה'תרל"ג 1873), בת הגאון ר' נתן נטע כהנא שפירא (רבה של קשינז-מח"ס "שמן למאור"). **מילדי:** היו לו 21 ילדים, שכמעט כולם נספו בשואה: ר' דוד (ממשיך מקום רבינו באדמ"ורות), ר' משה, ר' חנוך הניך (שימש באדמור"ת כממשיכו של אחיו ר' דוד), ר' אברהם, ר' נפתלי צבי, ר' אהרן ישראל, מרת דובריש, מרת שרה. **ימספריו:** שם משמואל- על התורה ומועדים.

○ יפר הרה"ג ר' נחום קארנוואסער: שמעתי מהגה"צ ר' יצחק הוברמן זצ"ל אב"ד רעננה, שהיה תלמיד מצוין אצל רבינו, וסיפר שלמד שם חבר, ולו נתן הרה"ק השם משמואל מעות שיסע לגור אל הרה"ק רבי אברהם מרדכי אלטר האמרי אמת' זיע"א, ואמר לו: "שורש נשמתך הוא בגור", אבל לחברו לא נתן השם משמואל רשות לנסוע לגור. ועוד סיפר הגאון ר' יצחק הוברמן על אביו של חברו, שהיה חסיד אחד של ה'אבני נזר' ולא נפקד בזרע של קיימא. והיה חסיד זה מתדפק בתדירות על דלת רבו, ומתחנן לפניו, שיברכהו שיזכה להיפקד. אך הגאון, מסיבות השמורות עימו, נמנע מלהעניק לו את ברכתו והיה דוחה אותו תמיד באומרו, שעכשיו אין לו זמן וכו'.

חיפש אותו חסיד שעת כושר, שבה יוכל לתפוס את רבו בעת שמחה, ואז יבקש ממנו, שיברכהו. שעה שכזו הזדמנה לפניו בשמחת תורה, כאשר ה'אבני נזר' היה בשיאה של השמחה בבית מדרשו ופניו להטו מרוב דבקות. ניגש אליו החסיד והודיע, שלא יעזוב את המקום עד שהרבי יברך אותו. כשראה ה'אבני נזר' כך, אמר לו: "האם רוצה אתה, שאברך אותך שייולד לך בן שיהיה כומר?". שמע החסיד את דברי רבו ופניו חוורו כסיד. הוא הבין שרבו צופה ברוח קודשו את העתיד להיוולד ממנו, ואכן לא המשיך עוד לשטוח את בקשתו לזרע של קיימא בפני רבו.

כעבור תקופה מסוימת נפטר ה'אבני נזר', ורבינו הוכתר בכתר המלוכה בחצר סוכטשוב. ידע אותו גאון מצערו של החסיד ההוא, בידועו שזה שנים רבות, שאין לו ילדים. פעם אחת בשמחת תורה, בעת התלהטות השמחה בבית המדרש, ניגש השם משמואל מעצמו אל החסיד ואמר לו: "אני מברך אותך, שהשנה תיושעו, תיפקד בזרע של קיימא!"... והנה לא די שהחסיד לא ענה אמן על ברכתו של הרבי, אלא שהתחוויר פניו והוא כמעט התעלף... ראה זאת השם משמואל והבין, שיש דברים בגו. ולכן שאל את החסיד, מדוע לא ענה אמן ומדוע חוורו פניו. לא כיחד החסיד וסיפר כל מה שעבר עליו עם אביו, ה'אבני נזר', ואמר, שלאחר שאביו רמז, שבנו העתיד להיוולד יהיה כומר, לכן נמנע מלבקש ברכה. רבינו שמע את הדברים, הרהר בינו לבין עצמו, ואחר כך פנה לחסיד ואמר לו: "ואף על פי כן, רוצה אני לברכך, ועכשיו תענה אמן!" ברכו שיזכה להיושע, והחסיד ענה אמן ביקוד נפש.

חמישה ילדים נולדו לאותו חסיד. ארבעה מהם נרצחו בתקופת השואה הי"ד. הם עלו על מזבח ה' וקידשו שם שמיים. הבן החמישי, שהיה הבכור, הצליח לשרוד את השואה ולצאת ממנה בשלום על ידי שהתחפש ל... כומר. שכן הוא זכר את מה שאמר אודותיו ה'אבני נזר'. בחור זה היה כשרוני במיוחד, שלט במספר שפות, וכך יכול היה להתחפש לכומר ולעבור את אימי המלחמה בשלום. לאחר מכן אף עלה לארץ ישראל. הוא זכה להקים דור של בנים תלמידי חכמים ויראי שמיים, ההולכים בדרכי אבותיהם ומקדשים שם שמיים בכל הליכותיהם.

בנוסף הראה הגה"צ מרעננה 'חידושי תורה' שכתב לו אותו בחור והסביר, שהצדיקים ממתיקים מר במר, שהפך העניין של שמד לבגדי כומר, וע"י זה ניצל ממוות לחיים. ראינו שהצדיק, בכוחו הגדול, מסוגל להמתיק דינים! על הבן נגזר, שיהיה כומר, אבל מי אומר שצריך להיות כומר ממש? בכוח הברכה הצליח להמיר את הגזרה, ולגרום שהבן יצא ידי חובה בתחפושת בלבד... ובכך אף ניצלו חייו. (מעובד מתוך 'עלינו לשבח')

הרב מסעוד אשר סאסי זצ"ל הידוע כ'צדיק מהרצליה'- נולד בעיר עמרוס שבלוב בשנת ה'תר"צ (1930). כבר בילדותו ניבאו לו עתיד מזהיר, ואמו אף זכתה לגילויים מסעירים שחזו את עתידו. האם סיפרה, שכאשר היה בנה בן 15, חלמה ששישה מלאכים לבושי לבן יורדים מסולם ומברכים את הנער. היא סיפרה את החלום לבנה ואמרה: "דע לך שבורא עולם בירך אותך וכאשר תגדל תברך את עם ישראל". בעודו כבן שבע עשרה, חשקה נפשו לעלות לארץ. בנחישות ובמסירות עשה את הדרך בגפו, בהשאירו בגולה את משפחתו הענפה. עליתו הייתה רצופה בתלאות רבות.

לאחר נישואיו, נהג לשבת בביה"כ רוב שעות היום. בשעה שתיים לפנות בוקר התחיל את סדר יומו. בשעה ארבע לפנות בוקר, הלך לביה"כ, שם נהג להדליק נרות שמן בחדר ההדלקה. לאחר מכן אמר פרקי תהילים בהשתפכות הלב. עם בוא הציבור לתפילת שחרית, מיהר להכין קפה ותה. את האנשים שקמו עכשיו קיבל במאור פנים, בלי לספר שהוא כבר בעיצומו של יום. אחר תפילת שחרית נסע באוטובוס למקום עבודתו בפתח תקווה, כאשר כל הדרך המשיך לקרוא "מעמדות". גם בעבודה הייתה מציאות הבורא לנגד עיניו. **ענוותן מופלא. בעל רוח-הקודש. מלומד בניסים. רבים פנו אליו ונושעו. חילק את כל הונו לצדקה. הסתיר את מעשיו מעיני כל.** קיבל על עצמו ייסורים למען הכלל. הרבה בצדקות ובמעשי חסד שהתגלו רק לאחר פטירתו. נפטר ב-כ"ד טבת ה'תשס"ט (2009). חי כ-78 שנים. ציונו בהרצליה.

אביו: ר' ידידיה. **אמו:** מרת כיריה. **אשתו:** מרת דינה. **ילדיו:** ר' דוד, ר' משה, ר' מרדכי. **מרבתי:** ר' דוד סאסי. **ספר אודותיו:** יחכם סאסי- הצדיק מהרצליה.

אחד מבניו של חכם סאסי עבד בחברה שפיתחה כרטיס תקשורת משוכלל, וחברת אריקסון משוודיה רכשה את המוצר. מנהלי החברה השוודית האיצו במנהלי החברה הישראלית לשגר אליהם מהנדס בכיר, כדי שיפתור בעיה מסויימת בכרטיס התקשורת. התפקיד הוטל על בנו של רבינו והוא הגיע לאביו ביום שישי כדי לקבל ברכת פרדה לקראת הטיסה. חכם סאסי ביקש ממנו לגשת לחדר ההדלקה ולקחת משם נייר כסף של הנרות שהודלקו לכבוד נשמות הצדיקים.

למרות שהבן לא הבין לשם מה, בכל זאת עשה את רצון אביו והניח את נייר הכסף במזווה. בהגיעו לשוודיה הצטרף לצוות של שישה מהנדסים שוודיים בכירים שניסו בדרכים שונות לפתור את בעיית הקרינה מהכרטיס. הם עבדו במעבדה במשך שלושה ימים- אך ללא תוצאות. קרינה גבוהה פרצה מהכרטיס, והשוודים התריעו שאם הבעיה לא תיפתר לשביעות רצונם- הם יבטלו את העסקה שנאמדה במיליוני דולרים.

מנהלי החברה בישראל נלחצו מהאיום השוודי, והודיעו לבנו של רבינו שהם קוצבים לו ארכה של חצי יום בלבד למצוא בעצמו פתרון לבעיה. לאחר שהם מיצו את כל האפשרויות ההנדסיות, שהיו ברשותם. חייג הבן לאביו וסיפר לו את כל השתלשלות המאורעות. "מה אעשה, הם נתנו לי רק שעות בודדות למצא פתרון?". חכם סאסי השיב: "בני, אתה לא בכיוון הנכון. קח את נייר הכסף של הנרות, הנח אותו בצדו השני של הכרטיס, תכסה את כל האזור והקרינה תעלם!".

הבן, מהנדס בכיר בזכות עצמו, לא הבין כיצד נייר כסף של נרות יכול לפתור את בעיית הקרינה. ולכן שאל שוב את אביו מה לעשות. האב חזר בסבלנות על דבריו. הבן נטל את נייר הכסף והניחו על אחד מרכיבי הכרטיס והקרינה ירדה למינימום. צוות המהנדסים שעבדו עימו מחאו לו כפיים סוערות. הם התעניינו לדעת, מה עשה ועם מי שוחח בטלפון. השיב הבן: "דיברתי עם אבי מישראל". "מי הוא אביך, האם גם הוא מהנדס בכיר?". הבן חייך. "אבי הינו יהודי, שקורא תהלים ומתפלל לבורא העולם". המהנדסים הגויים לא יכלו להבין כיצד יהודי פשוט היושב בישראל פותר בעיה סבוכה בשוודיה.

אחת מבאי ביתו של רבינו נכנסה אליו, והרב אמר לה מיד 'מזל טוב'. האשה סברה לתומה, שהרב מברכה לרגל נישואי אחותה. חלף שבוע ימים ושוב כשנכנסה לחכם סאסי אמר לה 'מזל טוב'. היא אמרה 'תודה' ושאלה: "מניין יודע הרב על חתונת אחותי?". "ברכת המזל טוב מכוונת אלייך ולא לאחותך, אם ירצה ה' בקרוב תזכי לפרי בטן" השיב רבינו.

כעבור שבוע ראתה האישה בחלומה שחכם סאסי אומר לה "בעוד תשעה ימים" וחוזר על כך שוב. החלום היה תמוה בעיניה אבל בחלוף תשעה ימים התבשרה בבשורה המשמחת שנפקדה בפרי בטן. במהלך חודשי העיבור הרבה להתפלל להצלחתה, ובהיותה בחדש השמיני ילדה תאומות בריאות.

הודי המשתתף בקביעות במפעל התהלים בלילות שישי, סיפר לרבינו, שאשתו מתלוננת על כאבי בטן חזקים ומבקשת את ברכתו של הצדיק. הושיט רבינו דף חלק ואמר: "תיכנס לחדר ההדלקה ותטבול את הנייר בקערת השמן, שהודלקה לכבוד נשמת רבינו הרמב"ם- הרופא הגדול. את הדף הטבול בשמן הקדוש תשמור בשקית. בביתך תיצוק עליו שמן נוסף, וזוגתך תמרח מהשמן על האיזור שכואב לה". היהודי עשה כהוראת רבינו, ומיד פסקו הכאבים כלא היו. (הסיפורים מעובדים מתוך הספר - חכם סאסי הצדיק מהרצליה)

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים